

Datum: 01.08.2022.g.

REPUBLIKA SRBIJA
Zavod za intelektualnu svojinu
Sektor za oznake razlikovanja

Predmet: Odgovor na rezultat ispitivanja prijave za geografsku oznaku „Rtanjski med“

4-3 | 6
Poštovani,

Ovim putem vam dostavljamo Odgovor na rezultat ispitivanja prijave za geografsku oznaku *Rtanjski med*.

Primedba 1: Tekstualni deo koji se tiče fizičko-hemijskih parametara kvaliteta *Rtanjskog meda*, koji prati tabelu 1, je proširen za tumačenje vezano za parametre kvaliteta koji nisu propisani odgovarajućim Pravilnikom o kvalitetu meda i drugih proizvoda pčela („Sl. glasnik RS”, br. 101/2015), a koji su od značaja za definisanje kvaliteta *Rtanjskog meda*, kao što su vrednost pH i posebno boja. Naime, karakteristike boje određene na instrumentalno (L^* , a^* , b^*), u korelaciji sa ostalim fizičko-hemijskim, senzorskim i melisopalinološkim osobinama, doprinose lakšoj i nedvosmislenoj diferencijaciji pravog *Rtanjskog meda*.

Primedba 2: Celokupna literatura korišćena prilikom izrade ovog Elaborata je data u poglavlju 8. Konkretni podaci o flori Srbije i broju taksona, kao i procentualni deo vrsta i podvrsta flore planine Rtanj u ukupnom broju vrsta i podvrsta flore Srbije su preuzeti iz:

- Uredba o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Rtanj“ („Službeni glasnik RS“, br. 18/2019).
- Predlog plana upravljanja specijalnim rezervatom prirode „Rtanj“ za period 2020 - 2029. godine. Sektor za šumarstvo i zaštitu životne sredine, Srbijašume, Novembar 2019. godine.
- Zlatković B.K., Bogosavljević S.S., Radivojević A.R., Pavlović M.A. (2014). Traditional use of the native medicinal plant resource of Mt. Rtanj (Eastern Serbia): Ethnobotanical evaluation and comparison. *Journal of Ethnopharmacology*, 151(1), 704-713.

Primedba 3: Deo koji se odnosi na tradiciju proizvodnje meda je dopunjen dodatnim dokazima o reputaciji meda koji se proizvodi u definisanom geografskom području oko planine Rtanj, kao i o reputaciji samog imena „Rtanjski med“, koje se svakodnevno koristi u komunikaciji, na internet stranicama, društvenim mrežama i sl.

S poštovanjem,

Podnosioc prijave
Slaviša Krstić

Република Србија
ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 10 AUG 2022			
Одговор:	Б. Р. О. Ј.	Прилог:	Важност:
67002	002		

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Завод за интелектуалну својину

Сектор за знаке разликовања

990 број: 2022/16780-Г-2022/2-82

Датум: 09.09.2022. године

Београд

4-3/6

Завод за интелектуалну својину на основу члана 36. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр.128/2020), члана 9, 26, 27. и 30. Закона о ознакама географског порекла („Службени гласник РС”, бр. 18/2010, 44/2018- др. закон), члан 138. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/2016) решавајући у поступку по пријави географске ознаке број Г-2022/0002 од 31.01.2022. године „Ртањски мед”, коју је поднело Удружење Локална акциона група Ртањ, Алексе Маркишића 173, Сокобања доноси

РЕШЕЊЕ

I РЕГИСТРУЈЕ СЕ ознака географског порекла „Ртањски мед” као географска ознака за цветни, полифлорни мед добијен од медоносне пчеле *Apis mellifera carnica* стационарним или селећим начином пчеларења центрифугирањем. односно врцањем поклопљених оквира са сазрелим медом. Мед са географском ознаком „Ртањски мед” се производи искључиво на територији делова општина Сокобања и Ђољевац у складу са описом географског подручја и приложеном географском мапом из пријаве за регистровање географске ознаке, на начин који је наведен у спецификацији производа „Ртањски мед”.

II Географска ознака „Ртањски мед” уписује се у Регистар ознака географског порекла под бројем 82.

Образложение

Удружење Локална акциона група Ртањ, Алексе Маркишића 173 из Сокобање поднело је пријаву број Г-2022/0002 од 31.01.2022. године за регистровање географске ознаке „Ртањски мед” са доказом о плаћеној такси и затражило да се у Регистар ознака географског порекла упише географска ознака „Ртањски мед”. Увидом у поднету пријаву број Г-2022/0002 за регистровање ознаке географског порекла- Елаборат о заштити географске ознаке „Ртањски мед” утврђене су специфичне карактеристике производа које носи наведена географска ознака. „Ртањски мед” је цветни, полифлорни мед добијен од медоносне пчеле *Apis mellifera carnica* стационарним или селећим начином пчеларења који поседује следеће физичко-хемијске параметре квалитета: садржај влаге 13-20%, слободне киселине 23,0-50,0 meq/kg, pH 3,40-5,30, електричну проводљивост 0,20-0,80 mS/cm, карактеристике боје (L*22,0-60,0; a*1,5-22,5; b*4,0-45,0). Мелисопалинолошком анализом је утврђено 96 идентификованих типова полена у меду, а доминантан је укупан удео полена различитих ливадских зељастих биљних врста, жбунова и дрвећа са рубних подручја ливада и/или из воћњака екстензивног типа. Карактеристично је присуство

Sorbus групе полена: Prunus, Malus, Pyrus, Crataegus, Sorbus (различито коштуњаво воће, трњине, јабуке, крушке, глог, оскуруша или мукиња). Боја „Ртањског меда” варира од светло окер жуте до светло ћилибарне, а укус се развија од умерено киселог преко умереног до интензивног слатког, често са појавом благо горког накнадног укуса праћеног појавом опорости и пецикања на грлу. У зависности од доминантног медоносног биља, мирис и арома „Ртањског меда” представљају хармоничну комбинацију биљних, воћних и цветних нота које могу бити веома суптилне, једва уочљиве до умерено изражене. Мирис „Ртањског меда” подсећа на осушену биље, ферментисано и прерађено воће, проткано лаганим цветним мирисима. Арома „Ртањског меда” је слабе постојаности, а током конзумирања се уочавају топле ноте на млечни карамел и пржени шећер, на свеже и ферментисано воће и на свеже цвеће. „Ртањски мед” је од умерене до изразите вискозности, а при кристализацији се кристалише у облику умерено грубих до грубих кристала.

Поменутим елаборатом и пријавом географске ознаке је наведено да ће редовну контролу квалитета и процеса производње вршити овлашћено сертификационо тело.

Чланом 27. став 2. Закона о ознакама географског порекла је прописано да је Завод дужан да о испуњености услова за признавање географске ознаке, прибави мишљење органа државне управе надлежног за област у оквиру које су производи, односно услуге који се штите географском симболом. Завод је дана 20.05.2022. године дописом под бројем 990 број 2021/9129-Г-2022/2 доставио „Елаборат за заштиту географске ознаке Ртањски мед”, и дана 11.08.2022. године дописом под бројем 990 број 2022/15231-Г-2022/2 допуњени „Елаборат за заштиту географске ознаке Ртањски мед” Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде ради прибављања мишљења о испуњености услова за регистровање географске ознаке.

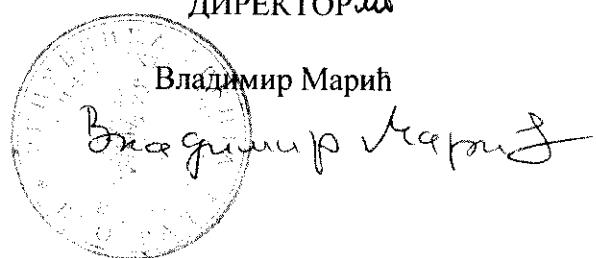
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је актом Број: 320-00-05185/1/2022-08 од 26.08.2022. године који је примљен у Заводу 31.08.2022. године под бројем 2022/12389, обавестило Завод да сматра да су испуњени услови за регистровање географске ознаке „Ртањски мед”. На основу изложеног одлучено је у диспозитиву.

Поука о правном леку:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана пријема решења, а преко овог Завода. Уз жалбу треба доставити доказ о уплати административне таксе у износу од 490,00 динара.

ДИРЕКТОР

Владимир Марић

Доставити:

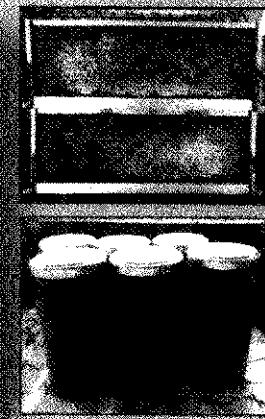
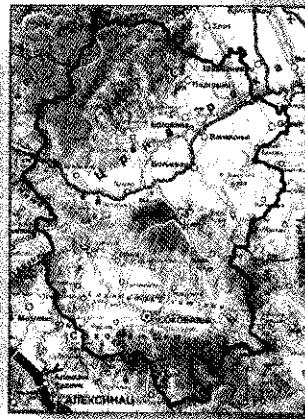
-подносиоцу пријаве преко пуномоћника
Славиша Крстић
Алексе Маркишића 173
18230 Сокобања

Elaborat

O ZAŠTITI GEOGRAFSKE OZNAKE

RTANJSKI MED

Januar, 2022. godine

SADRŽAJ:

1. PODACI O PODNOSIOCU PRIJAVE GEOGRAFSKE OZNAKE I LICU OVLAŠĆENOM DA GA PREDSTAVLJA	2
2. OZNAKA KOJA SE ŠTITI	3
VRSTA I NAZIV PROIZVODA	3
DEFINISANO GEOGRAFSKO PODRUČJE	3
NOSILAC IZRADE ELABORATA.....	8
3. OPIS NAČINA PROIZVODNJE RTANJSKOG MEDA	9
VRSTA PČELE	9
SISTEM PČELARENJA.....	9
PROCES VRCANJA, ČUVANJA I PAKOVANJA MEDA.....	11
4. PODACI O KVALITETU I POSEBNIM SVOJSTVIMA RTANJSKOG MEDA.....	12
FIZIČKO-HEMIJSKI PARAMETRI KVALITETA <i>RTANJSKOG MEDA</i>	12
MELISOPALINOLOŠKA ANALIZA <i>RTANJSKOG MEDA</i>	13
SENZORSKE KARAKTERISTIKE <i>RTANJSKOG MEDA</i>	17
5. PODACI O UZROČNOJ VEZI IZMEĐU KVALITETA I POSEBNIH SVOJSTAVA RTANJSKOG MEDA I OPISANOG GEOGRAFSKOG PODRUČJA.....	18
OPIS PODRUČJA I GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE.....	18
VEZA IZMEĐU GEOGRAFSKOG PODRUČJA I KVALITETA PROIZVODA.....	19
TRADICIJA PROIZVODNJE MEDA NA DEFINISANOM GEOGRAFSKOM PODRUČJU	21
6. PODACI KOJIMA SE DOKAZUJE DA PROIZVOD POTIČE SA NAZNAČENOG GEOGRAFSKOG PODRUČJA	24
7. ODREDBE O NAČINU OBELEŽAVANJA RTANJSKOG MEDA.....	26
ODREDBE O TOME KO I POD KOJIM USLOVIMA IMA PRAVO DA KORISTI GEOGRAFSKU OZNAKU <i>RTANJSKI MED</i>	27
8. LITERATURA	28

Datum: 01.08.2022.g.

REPUBLIKA SRBIJA
Zavod za intelektualnu svojinu
Sektor za oznake razlikovanja

Predmet: Odgovor na rezultat ispitivanja prijave za geografsku oznaku „Rtanjski med“

Poštovani,

Ovim putem vam dostavljamo Odgovor na rezultat ispitivanja prijave za geografsku oznaku *Rtanjski med*.

Primedba 1: Tekstualni deo koji se tiče fizičko-hemijskih parametara kvaliteta *Rtanjskog meda*, koji prati tabelu 1, je proširen za tumačenje vezano za parametre kvaliteta koji nisu propisani odgovarajućim Pravilnikom o kvalitetu meda i drugih proizvoda pčela („Sl. glasnik RS”, br. 101/2015), a koji su od značaja za definisanje kvaliteta *Rtanjskog meda*, kao što su vrednost pH i posebno boja. Naime, karakteristike boje određene su instrumentalno (L^* , a^* , b^*), u korelaciji sa ostalim fizičko-hemijskim, senzorskim i melisopalinološkim osobinama, doprinose lakšoj i nedvosmislenoj diferencijaciji pravog *Rtanjskog meda*.

Primedba 2: Celokupna literatura korišćena prilikom izrade ovog Elaborata je data u poglavlju 8. Konkretni podaci o flori Srbije i broju taksona, kao i procentualni udeo vrsta i podvrsta flore planine Rтанj u ukupnom broju vrsta i podvrsta flore Srbije su preuzeti iz:

- Uredba o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Rtanj“ („Službeni glasnik RS”, br. 18/2019).
- Predlog plana upravljanja specijalnim rezervatom prirode „Rtanj“ za period 2020 - 2029. godine. Sektor za šumarstvo i zaštitu životne sredine, Srbijašume, Novembar 2019. godine.
- Zlatković B.K., Bogosavljević S.S., Radivojević A.R., Pavlović M.A. (2014). Traditional use of the native medicinal plant resource of Mt. Rтанj (Eastern Serbia): Ethnobotanical evaluation and comparison. *Journal of Ethnopharmacology*, 151(1), 704-713.

Primedba 3: Deo koji se odnosi na tradiciju proizvodnje meda je dopunjen dodatnim dokazima o reputaciji meda koji se proizvodi u definisanom geografskom području oko planine Rтанj, kao i o reputaciji samog imena „Rtanjski med“, koje se svakodnevno koristi u komunikaciji, na internet stranicama, društvenim mrežama i sl.

S poštovanjem,

Podnosioc prijave
Slaviša Krstić

1. PODACI O PODNOSIOCU PRIJAVE GEOGRAFSKE OZNAKE I LICU OVLAŠĆENOM DA GA PREDSTAVLJA

Puno poslovno ime: Lokalna akciona grupa Rtanj

Skraćeno poslovno ime: LAG RTANJ

Matični broj: 28286562

PIB: 111627794

LAG RTANJ je javno, privatno i civilno partnerstvo koje obuhvata kompletну teritoriju opštine Boljevac i opštine Sokobanja. LAG ima za cilj da razvije i sproveđe lokalnu strategiju razvoja, donese odluke o dodeli finansijskih sredstava, te upravlja njima uz pomoć udruženih resursa i kapaciteta javnog i privatnog sektora. LAG RTANJ je prva i za sada jedina akreditovana Lokalna akciona grupa na području Istočne Srbije. Lice koje je ovlašćeno da predstavlja podnosioca prijave je predsednik LAG RTANJ gospodin Slaviša Krstić.

2. OZNAKA KOJA SE ŠTITI

Vrsta i naziv proizvoda

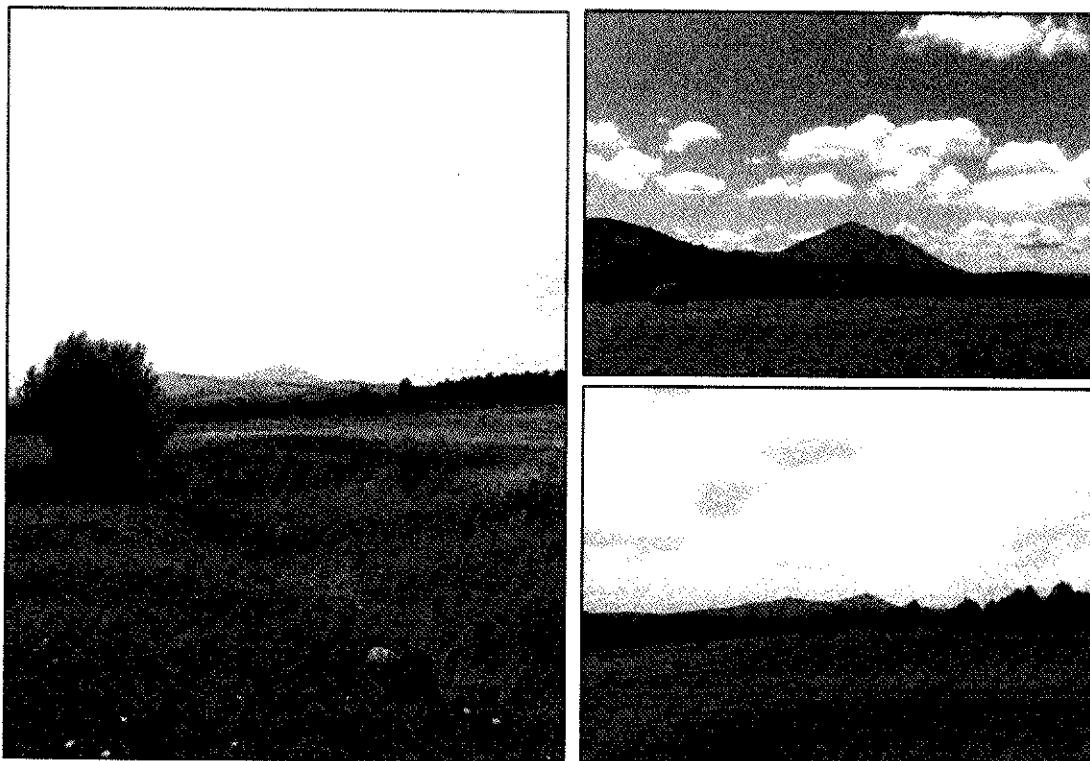
Cvetni, poliflorni med

Rtanjski med

GEOGRAFSKA OZNAKA

Definisano geografsko područje

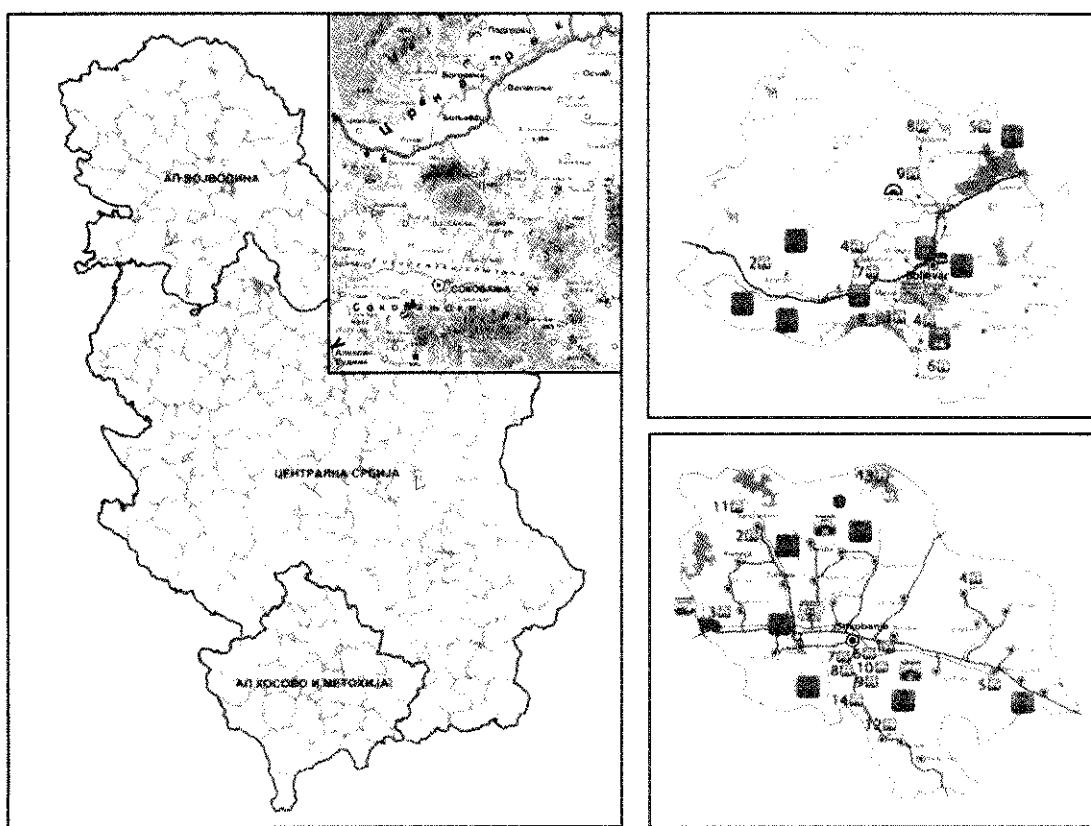
Geografsko područje na kome se proizvodi *Rtanjski med* nalazi se u istočnoj Srbiji i vezano je za područje dve administrativne opštine, Sokobanja i Boljevac. Planina Rtanj povezuje ove dve opštine, nalazi se u centralnom delu tako formiranog područja, te ga u svakom smislu čini jedinstvenim. Rtanj je izdvojena planinska celina izuzetnih geoloških, geomorfoloških, bioloških, istorijskih i estetskih vrednosti, zbog čega je proglašen Specijalnim rezervatom prirode. Posebnu vrednost predstavlja specifičan kraški reljef strmih padina, sa dubokim jamama i dominantnim kupastim vrhom od kojeg se pod različitim ugovovima spuštaju planinske padine (Slika 1).

Slika 1. Planina Rtanj.

Sa aspekta pčelarenja i proizvodnje meda, ne mogu a da se ne istaknu pašnjačke fitocenoze velike florističke raznovrsnosti, sa prisustvom endemičnih i reliktnih vrsta koje predstavljaju jedan od najkarakterističnijih centara diverziteta istočne Srbije. Takođe, Rtanj je stanište vrsta koje se smatraju strogo zaštićenim vrstama u flori Srbije.

Opština Boljevac se nalazi u istočnoj Srbiji, pripada Zaječarskom okrugu i prostire se na 828 km^2 . Zauzima dolinu reke Crni Timok i okružena je planinama Rtanj, Slemen, Samanjac, Tumba, Tupižnica koji pripadaju planinskom vencu Kučajskih planina. Opština se graniči sa opštinama Sokobanja, Bor, Despotovac, Zaječar, Ražanj, Paraćin i Knjaževac. Definisano geografsko područje administrativne opštine Boljevac čini 20 naseljenih mesta: Bačevica, Bogovina, Boljevac, Boljevac selo, Valakonje, Vrbovac, Dobro Polje, Dobrujevac, Ilino, Jablanica, Krivi Vir, Lukovo, Mali Izvor, Mirovo, Osnić, Podgorac, Ruište, Rtanj, Savinac i Sumrakovac (Slika 2).

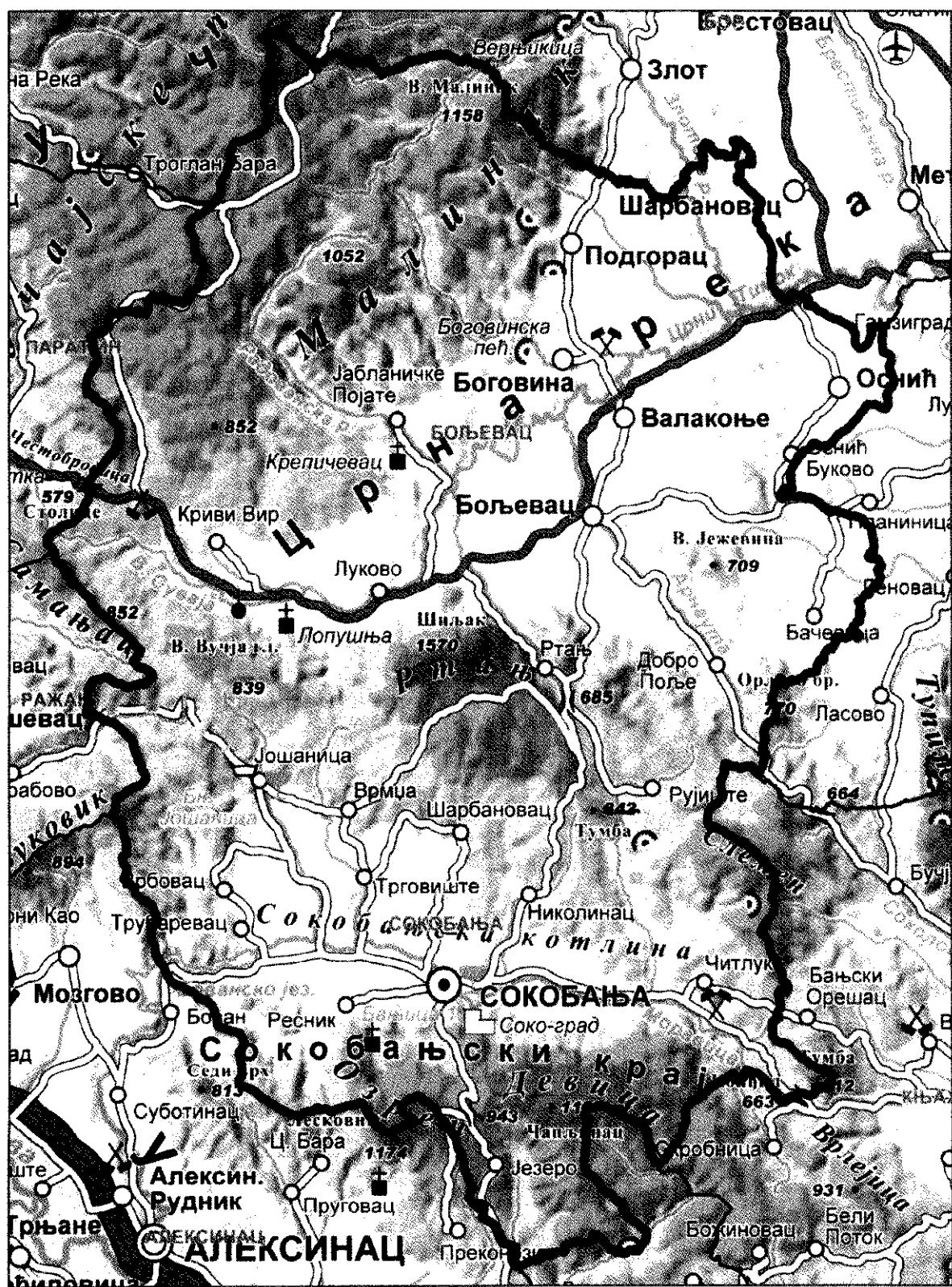

Slika 2. Položaj administrativnih opština Boljevac i Sokobanja u Republici Srbiji i uvećane karte pomenutih opština.

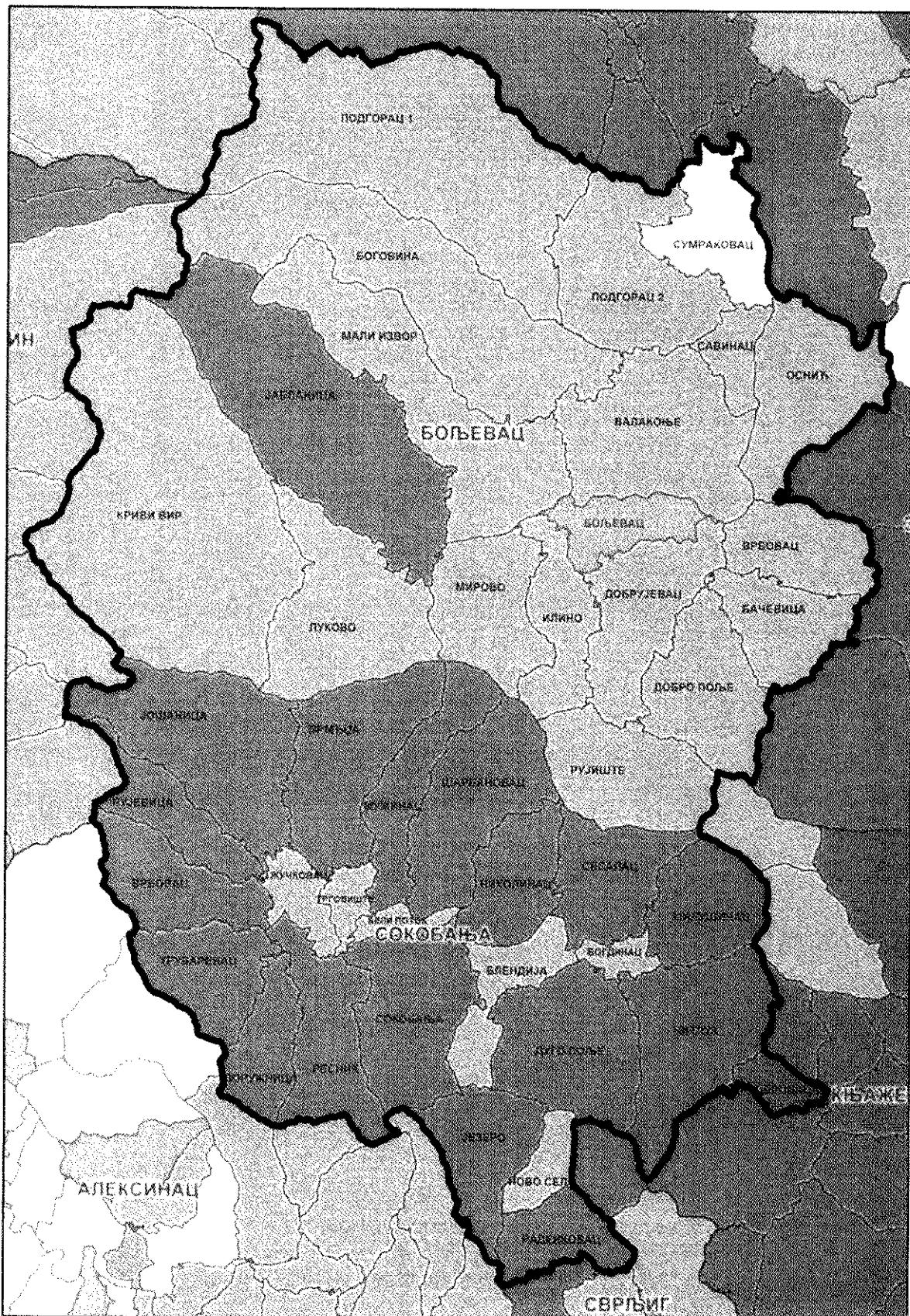
Opština Sokobanja se nalazi u centralnom delu istočne Srbije i prostire se na 525 km². Veći deo područja opštine nalazi se u Sokobanjskoj kotlini koju preseca reka Moravica. Kotlinu okružuju planine Ozren i Devica sa južne strane, Rtanj i Bukovik sa severne strane. Na zapadu kotlina prelazi u Moravsku dolinu, a na istoku u Timočku dolinu. Graniči se sa opštinama Boljevac, Aleksinac, Ražanj, Knjaževac i Sviljig. Definisano geografsko područje administrativne opštine Sokobanja čini 26 naseljenih mesta: Cerovac, Beli Potok, Blendija, Bogdinac, Vrbovac, Vrmdža, Dugo Polje, Žučkovac, Jezero, Jošanica, Milušinac, Mužinac, Nikolinac, Novo Selo, Poružnica, Radenkovac, Resnik, Rujevica, Sesalac, Sokobanja, Trgovište, Trubarevac, Cerovica, Čitluk, Levovik i Šarbanovac (Slika 2).

Dakle, ukupna površina geografskog područja proizvodnje Rtanjskog meda iznosi 1.353 km². Planina Rtanj sa svojim najvišim vrhom „Šiljak” (1570 m), piramidalnog oblika, predstavlja centar definisanog geografskog područja, koji dominira i presudno utiče na geološke, geomorfološke, klimatske, biološke i sve druge karakteristike područja. Na severu definisanog geografskog područja (Slika 3a) nalazi se planina Malinik (1158 m), a samu granicu u sverozapadnom delu područja čine Kučajske planine (1284 m) koje ga odvajaju od opštine Despotovac. Zapadnu granicu područja prema opštini Paraćin čine takođe Kučajske planine i planina Samanjac (852 m), između kojih se nalazi prevoj Stolice (579 m). Kada se ide dalje ka jugozapadu, planine Samanjac i Bukovik (894 m) razgraničavaju definisano geografsko područje od opštine Ražanj, dok Oštirokovac, Beljevina i Rožaj odvajaju Sokobanjsku kotlinu od Moravske doline na zapadu. Granicu prema opštinama Aleksinac i Sviljig na jugu čine planine Ozren (1174 m) i Devica (1186 m), dok granicu prema Timočkom basenu na istoku čine planine Slemen (1069 m) i Tupižnica (1160 m).

Definisano geografsko područje proizvodnje Rtanjskog meda, posmatrano od severa ka jugu, čine sledeće katastarske opštine (Slika 3b): Podgorac 1, Podgorac 2, Sumrakovac, Bogovina, Valakonje, Savinac, Osnić, Krivi Vir, Jablanica, Mali Izvor, Boljevac, Vrbovac, Bačevica, Lukovo, Mirovo, Ilino, Dobrujevac, Dobro Polje, Rujište, Jošanica, Vrmdža, Mužinac, Šarbanovac, Nikolinac, Sesalac, Milušinac, Rujevica, Žučkovac, Trgovište, Beli Potok, Blendija, Bogdinac, Vrbovac, Trubarevac, Poružnica, Resnik, Sokobanja, Dugo Polje, Čitluk, Cerovica, Jezero, Novo Selo i Radenkovac.

Slika 3a. Definisano geografsko područje proizvodnje Rtanjskog meda (geografska karta preuzeta sa www.geosrbija.rs).

Slika 3b. Definisano geografsko područje proizvodnje *Rtanjskog meda* (karta katastraskih opština preuzeta sa www.geosrbija.rs).

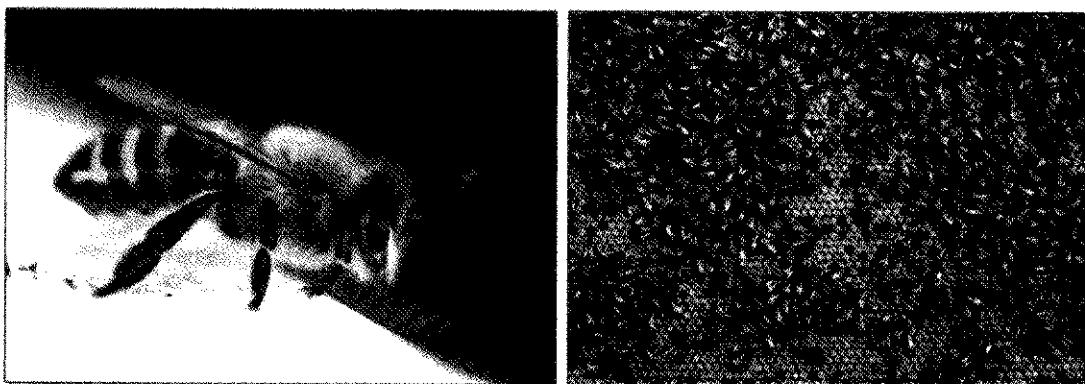
Nosilac izrade elaborata

Elaborat je sačinjen od strane stručnog tima Naučnog instituta za prehrambene tehnologije u Novom Sadu (www.fins.uns.ac.rs), u saradnji sa predstavnicima LAG RTANJ, odnosno članovima udruženja pčelara koja su osnivači lokalne akcione grupe, tj. Udruženje pčelara „Krajinska matica”, Sokobanja i Udruženje „Rtansko-Kučajska pčela, organic Bukovo”, Valakonje (Boljevac). Predstavnici pridruženih članova lokalne akcione grupe, tj. Društva pčelara „Sokobanja” iz Sokobanje, te Udruženja pčelara „Rtanj” iz Boljevca, su takođe dali značajan doprinos tokom procesa izrade ovog Elaborata (Prilog 1).

3. OPIS NAČINA PROIZVODNJE RTANJSKOG MEDA

Vrsta pčele

Pčelari za proizvodnju *Rtanjskog meda* tradicionalno koriste Domaću medonosnu pčelu, Kranjska rasa zapadne medonosne pčele (lat. *Apis mellifera carnica*), koja je u ekološkim uslovima definisanog geografskog područja pokazala najbolje rezultate (Slika 4). Uvođenje evidentiranja i obeležavanje matica se vrši tokom pregleda košnica, što predstavlja ustaljenu dobru proizvođačku praksu pčelara. Pčelinje matice koje se koriste za proizvodnju *Rtanjskog meda* se obeležavaju internacionalno definisanim bojom koja je validna za godinu proizvodnje.

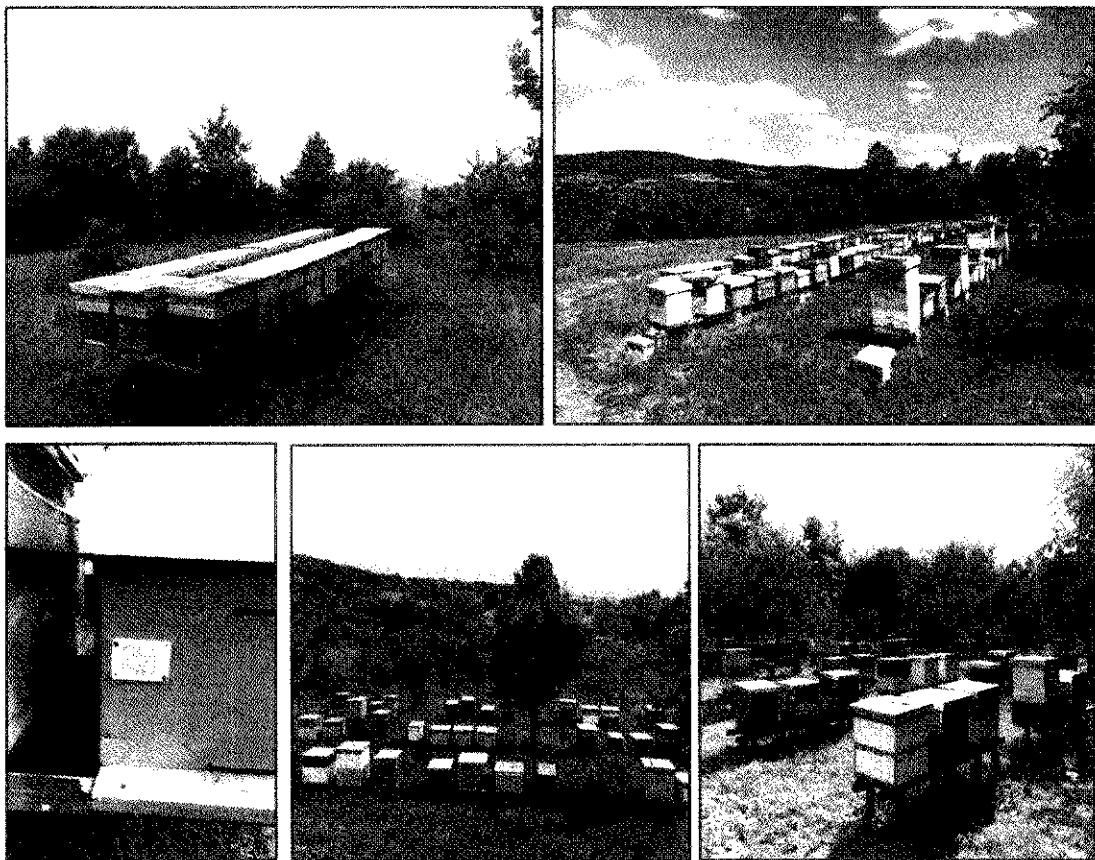
Slika 4. Domaća medonosna pčela (lat. *Apis mellifera carnica*)

Sistem pčelarenja

Na definisanom geografskom području proizvodnje *Rtanjskog meda* pčelari najčešće koriste Dadan-Blat košnice ili Langstrot-Rut košnice. Pored navedenih tipova košnica sporadično se mogu sresti i drugi tipovi košnica. Pčelinjaci i košnice koje su uključene u proizvodnju *Rtanjskog meda* moraju biti registrovane i jasno obeležene pločicama sa identifikacionim brojem Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije (Slika 5). Za proizvodnju satnih osnova koje se koriste u proizvodnji *Rtanjskog meda* upotrebljava se isključivo prirodni vosak.

Proizvođači *Rtanjskog meda* koriste zatvoreni sistem pčelarenja sa stacionarnim i selećim načinom pčelarenja. *Rtanjski med* se proizvodi na pčelinjacima iz košnica koje se nalaze na definisanom geografskom području za proizvodnju *Rtanjskog meda*. Dozvoljeno je premeštanje košnica u okviru definisanog geografskog područja pri čemu se mora postupati

u skladu sa važećim propisima, te se moraju voditi odgovarajući zapis. O premeštanju košnica u okviru definisanog geografskog područja neophodno je obavestiti i udruženje čiji je član pčelar koji premešta košnice. Pčelari koji proizvode med koji žele da sertifikuju kao *Rtanjski med* u obavezi su da prijave pčelinjake, broj košnica i lokaciju pčelinjaka udruženju čiji su članovi, do prvog aprila tekuće godine (01/04/XXXX).

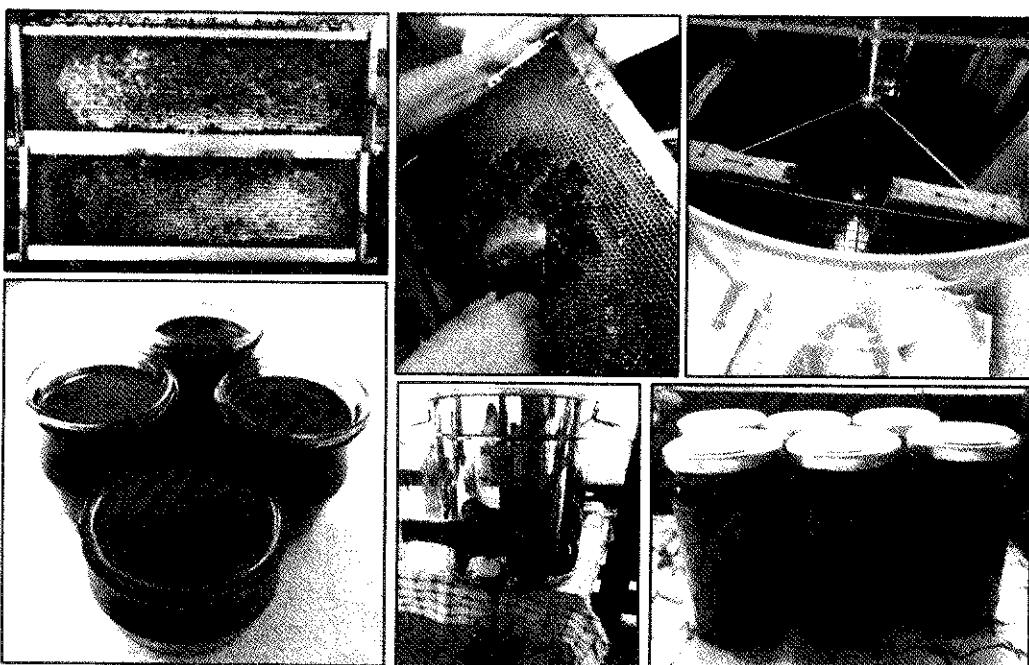
Slika 5. Pelinjaci i košnice za proizvodnju *Rtanjskog meda*

Upotreba šećernog sirupa dozvoljena je u jesenjem periodu, pred zimu, za prihranu pčelinjih društava samo kao dopunska hrana koja je potrebna za bezbedno prezimljavanje.

U proizvodnji *Rtanjskog meda* mogu se koristiti samo zdrave pčelinje zajednice. U cilju očuvanja zdravlja pčelinjih zajednica pčelari su u obavezi da sprovode redovanu zdravstvenu kontrolu pčelinjaka uz striktnu primenu svih apitehničkih mera. Pri pojavi bolesti pčela i bolesti pčelinjeg legla dozvoljena je upotreba registrovanih preparata u skladu sa propisima u Republici Srbiji i u zemljama EU, o čemu pčelar vodi zapis. Sve mere koje se preduzimaju na pčelinjaku moraju biti u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Proces vrcanja, čuvanja i pakovanja meda

Proces oduzimanja *Rtanjskog meda* počinje tokom meseca jula i traje do polovine avgusta meseca, na osnovu iskustva pčelara, kada je najmanje 2/3 saća sa medom zatvoreno voštano mednim poklopčićima (Slika 6). Ukoliko to uslovi dozvoljavaju med se centrifugira u toku istog dana kada su ramovi izneti iz košnice ili najkasnije u toku 24h od vađenja ramova. Postupak centrifugiranja meda mora se odvijati na definisanom geografskom području proizvodnje *Rtanjskog meda*. Ramovi sa medom se „otklapaju“ viljuškom ili nožem, a nakon postupka uklanjanja poklopčića pristupa se centrifugiranju. Med se iz centrifuge cedi kroz dvostruko sito i skuplja u prihvatni sud (Slika 6). Prihvatni sud mora biti u higijenski ispravnom stanju, odnosno mora biti čist, te mora biti izrađen od inertnog materijala koji ne utiče na svojstva meda. Za skladištenje meda preporučuje se upotreba sudova od nerđajućeg čelika (inox, prohrom) ili od plastike namenjene za čuvanje prehrabnenih proizvodi. Posude sa medom se čuvaju u zatamnjenoj prostoriji u kojoj je maksimalna temperatura 25°C. *Rtanjski med* se pakuje u staklene ambalažne jedinice različite zapremine, odnosno tegle sa standardnim navojem i odgovarajućim metalnim poklopcom koji obezbeđuje hermetičnost pakovanja (Slika 6). Dozvoljeno je i pakovanje u ambalažne jedinice izrađene od sintetskih polimernih materijala namenjenih za pakovanje hrane. Nakon pakovanja vrši se obeležavanje meda u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, te ovim elaboratom.

Slika 6. Proces vrcanja, čuvanja i pakovanja *Rtanjskog meda*

4. PODACI O KVALITETU I POSEBNIM SVOJSTVIMA

RTANJSKOG MEDA

Rtanjski med je potpuno prirodan proizvod čiji kvalitet i posebna svojstva isključivo zavise od prirodnih uslova, specifičnosti geografskog područja i posebnog umeća pčelara koji pčelare na definisanom geografskom području proizvodnje *Rtanjskog meda*.

Rtanjski med je cvetni ili nektarni (dobijen od nektara biljaka), višecvetni/poliflorni med dobijen stacionarnim ili selećim načinom pčelarenja, na definisanom geografskom području proizvodnje, centrifugiranjem odnosno vrcanjem poklopljenih okvira sa sazrelim medom. Početak paše pčelari iskustveno određuju početkom meseca juna, kao i završetak paše do polovine meseca avgusta.

Fizičko-hemijski parametri kvaliteta *Rtanjskog meda*

Fizičko-hemijskom analizom uzoraka meda utvrđeno je da *Rtanjski med* poseduje sledeće fizičko-hemijske parametre kvaliteta: sadržaj vlage 13 - 20%, slobodne kiseline 23,0 - 50,0 meq/kg, pH 3,40 - 5,30, električna provodljivost 0,20 - 0,80 mS/cm, karakteristike boje (L^* 22,0 - 60,0; a^* 1,5 - 22,5; b^* 4,0 - 45,0) (Tabela 1):

Tabela 1. Fizičko-hemijski parametri kvaliteta *Rtanjskog meda*.

	Vлага (%)	Slobodne kiseline (meq/kg)	pH	Električna provodljivost (mS/cm)	L^*	a^*	b^*
Min	13,0	23,0	3,40	0,20	22,0	1,5	4,0
Max	20,0	50,0	5,30	0,80	60,0	22,5	45,0

L^* - Svetloća; a^* - udeo crvenog tona; b^* - udeo žutog tona.

Pored uobičajenih parametara kvaliteta meda propisanih odgovarajućim Pravilnikom (sadržaj vlage, sadržaj slobodnih kiselina, električna provodljivost) u tabeli 1. su date minimalne i maksimalne vrednosti pH, kao i vrednosti karakteristika boje meda utvrđene instrumentalnim (objektivnim) merenjem pH i boje većeg broja uzoraka *Rtanjskog meda*.

Vrednost pH je pokazatelj mogućeg mikrobnog rasta i od značaja je za skladištenje meda zbog uticaja na teksturu, stabilnost i rok trajanja. Vrednosti pH između 7,2 i 7,4 optimalne su za većinu mikroorganizama, dok niže vrednosti ovog pokazatelja, utvrđene u uzorcima *Rtanjskog meda* (3,40 – 5,30) inhibiraju njihov rast i razvoj.

S obzirom da boja predstavlja jedan od najvažnijih parametara kvaliteta meda za potrošače, te da zavisi od većeg broja faktora, kao što su botaničko poreklo, mineralni sastav, klima, uslovi skladištenja i dr, ona može biti korisna i u postupku procene botaničkog ali i geografskog porekla meda. Vrste meda sa većim sadržajem minerala, odnosno sa većim udelom medljikovca, imaju tendenciju da budu tamnije. Otuda je u tabeli 1. definisana maksimalna vrednost električne provodljivosti (0,8 mS/cm), kao i minimalne i maksimalne vrednosti karakteristika boje (L^* , a^* , b^*), koje imaju za cilj da ograniče sadržaj medljikovca u uzorcima *Rtanjskog meda*.

Melisopalinoška analiza *Rtanjskog meda*

Melisopalinološkom analizom *Rtanjskog meda* utvrđeno je 106 tipova polena u medu od kojih je 96 tipova polena identifikovano. Ukupno 10 tipova polena nije identifikovano, a njihova zastupljenost u medu iznosi manje od 1%. **U Tabeli 2. su prikazani utvrđeni tipovi polena u *Rtanjskom medu*.**

Tabela 2. Tipovi polena u *Rtanjskom medu*.

Br.	Tip polena	Biljna familija
1	Sorbus grupa (Prunus, Malus, Pyrus, Crataegus, Sorbus)	Rosaceae
2	Apiaceae A- tip (Anthriscus tip)	Apiaceae
3	Rosaceae	Rosaceae
4	Ranunculus acris tip (Clematis vitalba)	Ranunculaceae
5	Lamiaceae M-forma (Origanum, Thymus, Mentha, Melissa)	Lamiaceae
6	Lamiaceae S-forma (Salvia)	Lamiaceae
7	Trifolium repens-grupa	Fabaceae
8	Plantago	Plantaginaceae
9	Trifolium pratense-grupa	Fabaceae
10	Tilia	Tiliaceae
11	Robinia pseudoacacia	Fabaceae
12	Echium	Boraginaceae
13	Salix	Salicaceae
14	Fabaceae	Fabaceae
15	Asteraceae T-forma (Taraxacum, Cichorium)	Asteraceae
16	Ranunculaceae	Ranunculaceae
17	Asteraceae S-forma (Carduus/Cirsium/Serratula)	Asteraceae
18	Fraxinus ornus	Oleaceae
19	Acer	Aceraceae
20	Sedum tip (Sedum/Sempervivum)	Crassulaceae
21	Asteraceae-Senecio tip (Senecio, Solidago)	Asteraceae
22	Hypericum	Hypericaceae
23	Lotus - grupa	Fabaceae

24	Cornus sanguinea	Cornaceae
25	Brassicaceae	Brassicaceae
26	Boraginaceae	Boraginaceae
27	Asteraceae-A froma (Achillea)	Asteraceae
28	Filipendula	Rosaceae
29	Rubus	Rosaceae
30	Poaceae	Poaceae
31	Asteraceae-H froma (Helianthus, Petasistes,tussilago Bidens eupatorium, Dahlia, Senecio Aster)	Asteraceae
32	Thalictrum	Ranunculaceae
33	Rhus grupa (Cotinus coggygria i Ailanthus altissima)	Anacardiaceae
34	Lamiacea L forma (Lamium)	Lamiaceae
35	Onobrychis/Hedyisarum	Fabaceae
36	Asteraceae-Senecio tip (Erigeron forma)	Asteraceae
37	Urtica	Urticaceae
38	Zea mays	Poaceae
39	Potentila/Fragaria	Rosaceae
40	Artemisia	Asteraceae
41	Polygonaceae	Polygonaceae
42	Apiaceae H- tip (Heracleum tip)	Apiaceae
43	Rumex	Polygonaceae
44	Helianthemum nummularium-grupa	Cistaceae
45	Caryophilaceae	Caryophilaceae
46	Asteraceae-Senecio tip (Ambrosia forma)	Asteraceae
47	Euphorbiaceae	Euphorbiaceae
48	Vicia-tip	Fabaceae
49	Chenopodiaceae	Chenopodiaceae
50	Rubiacea	Rubiaceae
51	Saxifraga azoides grupa	Saxifragaceae
52	Lythrum	Lythraceae
53	Liliaceae	Liliaceae
54	Parthenocisus	Vitaceae
55	Heliotropium/Cerinthe	Boraginaceae
56	Aesculus hypocastaneum	Hippocastanaceae
57	Asteraceae J-forma (Centaurea jacea)	Asteraceae
58	Cupressaceae	Cupressaceae
59	Viola	Violaceae
60	Corylus	Betulaceae
61	Dipsacaceae	Dipsacaceae
62	Populus	Salicaceae
63	Teucrium chamaedrys-Tip	Lamiaceae
64	Allium Muscari tip	Liliaceae
65	Amorpha fruticosa	Fabaceae
66	Asteraceae (Iva tip)	Asteraceae
67	Convolvulus	Convolvulaceae
68	Ostrya tip	Betulaceae

69	Sympitum tip	Boraginaceae
70	Alnus	Betulaceae
71	Astragalus	Fabaceae
72	Heleborus tip	Ranunculaceae
73	Myosotis	Boraginaceae
74	Pinaceae	Pinaceae
75	Rhamnaceae	Rhamnaceae
76	Sambucus	Adoxaceae
77	Scrophulariaceae	Scrophulariaceae
78	Betula	Betulaceae
79	Cynoglossum tip	Boraginaceae
80	Gleditshia	Fabaceae
81	Prunella tip (Prunella/Glechoma)	Lamiaceae
82	Solanum	Solanaceae
83	Apiaceae	Apiaceae
84	Asteraceae (Saussurea-Typ, Arctium)	Asteraceae
85	Calystegia	Convolvulaceae
86	Campanula	Campanulaceae
87	Cannabaceae	Cannabaceae
88	Castanea sativa	Fagaceae
89	Cucurbita	Cucurbitaceae
90	Loranthus	Loranthaceae
91	Maclura	Moraceae
92	Portulaca	Portulaceae
93	Primula	Primulaceae
94	Quercus	Fagaceae
95	Sambucus ebulus	Adoxaceae
96	Sanguisorba minor	Rosaceae
97	Neidentifikovano (Rtanj 4)	x
98	Neidentifikovano (Rtanj 16)	x
99	Neidentifikovano (Rtanj 23)	x
100	Neidentifikovano (Rtanj 10)	x
101	Neidentifikovano (Rtanj 22)	x
102	Neidentifikovano (Rtanj 6)	x
103	Neidentifikovano (Rtanj 7)	x
104	Neidentifikovano (Rtanj 9)	x
105	Neidentifikovano (Rtanj 24)	x
106	Neidentifikovano (Rtanj 25)	x

Na osnovu melisopalinoloških pokazatelja *Rtanjski med* se prema geografskom poreklu svrstava u med sa Balkanskog poluostrva, na šta upućuje relativan udeo i učestalost polena: *Tilia* (lipa), *Cornus sanguinea* (svib), *Fraxinus ormus* (crni jasen) i *Rhus* grupe polena (*Cotinus coggygria* i *Ailanthus altissima*) (ruj i kiselo drvo).

Prema floralnom poreklu, *Rtanjski med* je cvetni poliflorni med. Dominatan je ukupan udeo polena različitih livadskih zeljastih biljnih vrsta, žbunova i drveća sa rubnih područja livada i/ili iz voćnjaka ekstenzivnog tipa. Karakteristično je prisustvo Sorbus grupe polena: *Prunus*, *Malus*, *Pyrus*, *Crataegus*, *Sorbus* (različito koštunjavо voće, trnjine, jabuke, kruške, glog, oskuruša ili mukinja). **U Tabeli 3. prikazan je udeo polena iskazan u procentu različitih biljnih familija karakterističnih za *Rtanjski med*.** Izdvojeni tipovi polena u okviru biljnih familija karakteristični su za pčelinju pašu na mozaičnim livadskim staništima (Tabela 3.), Apiaceae 0,5-41,0 %, Rosaceae sve 4,0 - 44,0 %, Rosaceae - Sorbus grupa (*Prunus*, *Malus*, *Pyrus*, *Crataegus*, *Sorbus*) do 28,0 %, Lamiaceae 3-30,0 %, Fabaceae 6,0 - 24,0 %, Asteraceae 2,5 - 19,0%, Ranunculaceae 2,5 - 16,0 %, Hypericaceae do 12,5 %, Crassulaceae 1,0-11,0 %, Boraginaceae 0,5-8,5 %, Plantaginaceae 8,0 %, Brassicaceae do 7%, Poaceae do 5%.

Tabela 3. Udeo polena različitih biljnih familija karakterističnih za *Rtanjski med*.

Biljna familija	Udeo polena (%)
Apiaceae	0,5 - 41,0
Rosaceae sve	4,0 - 44,0
Rosaceae - Sorbus grupa (<i>Prunus</i> , <i>Malus</i> , <i>Pyrus</i> , <i>Crataegus</i> , <i>Sorbus</i>)	0,0 - 28,0
Lamiaceae	3,0 - 30,0
Fabaceae	6,0 - 24,0
Asteraceae	2,5 - 19,0
Ranunculaceae	2,5 - 16,0
Hypericaceae	0,0 - 12,5
Crassulaceae	1,0 - 11,0
Boraginaceae	0,5 - 8,5
Plantaginaceae	0,0 - 8,0
Brassicaceae	0,0 - 7,0
Poaceae	0,0 - 5,0

U *Rtanjskom medu* je dozvoljno prisustvo polena **lige do 15%**.

U Prilogu 2. nalaze se izveštaji akreditovanih laboratorija o ispitivanju fizičko-hemijских i melisopalinoloških osobina *Rtanjskog meda*.

Senzorske karakteristike *Rtanjskog meda*

Boja *Rtanjskog meda* varira od svetlo oker žute do svetlo čilbarne (12–65 mm, ocjeno na Pfund-ovoj skali boja). Ukus *Rtanjskog meda* se razvija od umereno kiselog preko umereno do intenzivno slatkog, često sa pojavom blago gorkog naknadnog ukusa praćenog pojavom oporosti i peckanja po grlu. U zavisnosti od dominantnog medonosnog bilja, miris i aroma *Rtanjskog meda* predstavljaju harmoničnu kombinaciju biljnih, voćnih i cvetnih nota, koje mogu biti veoma suptilne, jedva uočljive do umereno izražene. Miris *Rtanjskog meda* podseća na osušeno bilje, fermentisano i prerađeno voće, protkano laganim cvetnim mirisima. Aroma *Rtanjskog meda* je slabe postojanosti, a tokom konzumiranja se uočavaju tople note na mlečni karamel i prženi šećer, na sveže i fermentisano voće i na sveže cveće. *Rtanjski med* je od umerene do izrazite viskoznosti, pri kristalizaciji kristališe u obliku umereno grubih do grubih kristala.

5. PODACI O UZROČNOJ VEZI IZMEĐU KVALITETA I POSEBNIH SVOJSTAVA RTANJSKOG MEDA I OPISANOG GEOGRAFSKOG PODRUČJA

Opis područja i geografske karakteristike

Definisano geografsko područje odlikuje se vrlo složenom geološkom građom, sa stenama različite starosti iz pojedinih perioda paleozoika, mezozoika i kenozoika. Izdvojeni prostor planine Rtanj i kotlinskih basena u celini pripada geotektonskoj jedinici Karpato-balkanida istočne Srbije. Rtanj, kao planinska morfološka celina horstove građe, izdvaja se u okviru Kučajsko-Svrljiške navlake, odnosno Karpatskog šarijaža ili Karpatikuma, kao geotektonska jedinica nižeg reda u okviru Karpato-balkanida istočne Srbije. Morfostrukturalni reljef Rtnja odlikuje se posebnom monumentalnošću, u okviru koga se izdvaja visoki planinski greben Kusak-Golemi vrh 1405 m, sa krečnjačkom piramidom Šiljkom 1570 m, koja je najviši vrh planine Rtanj. U odnosu na okolne kotline i niske planine, ova morfostruktura se izdvaja svojom individualnošću i oštrinom oblika, tako da se Rtanj može videti iz većeg dela Srbije. S druge strane, sa vrha Šiljka, tokom vedrih dana, vidi se deo Srbije na severu sve do Save i Dunava, na jugozapadu do Kopaonika, na jugu do Suve planine i na istoku do Stare planine. Geografski položaj, geološke, geomorfološke, klimatske i druge prirodne karakteristike, učinile su ovu planinu jednim od biološki, a posebno floristički i fitogeografski, najinteresantnijih područja Srbije.

U okviru definisanog geografskog područja nalaze se značajni vodni resursi. U severnom delu područja, odnosno na teritoriji opštine Boljevac, najznačajniji vodeni tok je reka Crni Timok sa izvorom u Krivom Viru i tokom u pravcu severo-istoka. Severno i južno od doline kojom protiče Crni Timok je brdsko-planinsko područje ispresecano mnogobrojnim vodotokovima, pritokama Crnog Timoka, među kojima su Radovanska reka, Mirovska reka, Arnauta i Zlotska reka. Takođe, u ovom delu područja prisutna su i mnogobrojna vrela od kojih pojedina karakteriše velika izdašnost i kvalitet. Kada je u pitanju južni deo geografskog područja, odnosno teritorija opštine Sokobanja, najveći vodni resursi su reka Moravica i Bovansko jezero. Reka Moravica izvire u podnožju planine Device, a sam izvor je 12km udaljen od Sokobanje. Pritoke Moravice su Seselačka, Blendijska, Trgoviška reka sa leve

strane, kao i Gradašnica sa desne. Nadomak Sokobanje, u Bovanskoj klisuri, Moravica puni Bovansko Jezero, koje je dugačko oko 8 km i duboko oko 50m. Ovo jezero se koristi za odbranu od poplava u donjem delu Moravice, kao i za vodosnabdevanje, navodnjavanje, razvoj turizma, sporta i rekreacije. Jezero je bogato ribom. Pored Bovanskog jezera, u južnom delu područja se nalazi i malo jezero na Ozrenu kao i Vrmdžansko jezero, smešteno u neposrednoj blizini istoimenog sela u južnom podnožju planine Rtanj. U zonama Sokobanje i Banje Jošanice nalazi se šest geotermalnih izvora koji su čuveni po svojoj lekovitosti. Ovi izvori predstavljaju posebnu prirodnu, ekonomsku i energetsku vrednost. U Krivom Viru, u severo-zapadnom delu područja, se nalazi još jedan termalni izvor koji nije dovoljno istražen i iskorišćen.

Veza između geografskog područja i kvaliteta proizvoda

Povezanost *Rtanjskog meda* sa definisanim geografskim područjem može se pripisati postojanju povoljnih prirodnih uslova za pčelarenje. Definisano geografsko područje na kome dominira planina Rtanj odlikuje tipična umerenokontinentalna klima. Klima je na većem delu prostora predstavljena aridnjim umerenokontinentalnim podtipom. Planina Rtanj i Sokobanjska kotlina, spadaju u najkontinentalnija područja u Srbiji. Klima ovog područja ima prelazni karakter između, pre svega stepske i znatno manje osetne mediteranske klime. Na višim nadmorskim visinama klima ima karakter modifikovane planinske. Hladan period godine na Rtnju je ipak blaži (pre svega u pogledu temperature), što omogućava opstanak i razvoj submediteranskih biljnih vrsta pored veoma zastupljenih pontskih (stepskih) vrsta.

Zahvaljujući svom položaju i prirodnim karakteristikama, definisano geografsko područje odlikuje se veoma raznovrsnim biljnim svetom, pre svega florom i vegetacijom izrazite originalnosti. Najnepristupačnije padine, ispod samog vrha Rtnja, obrastaju bukovo-jelove šume koje predstavljaju zajednice reliktnog karaktera. Na najvećem delu podnožja planine Rtanj i na otvorenim staništima razvijaju se termofilne šume i šibljaci hrastovog pojasa. Na zaklonjenim vlažnijim padinama razvijene su mezofilnije bukove, pa čak bukovo-jelove šume, koje se javljaju na većim nadmorskim visinama, kserofilni tipovi zeljaste vegetacije (pašnjaci, livade i kamenjari), vlasulja (*Festuca valesiaca*) i edifikatorska vrsta

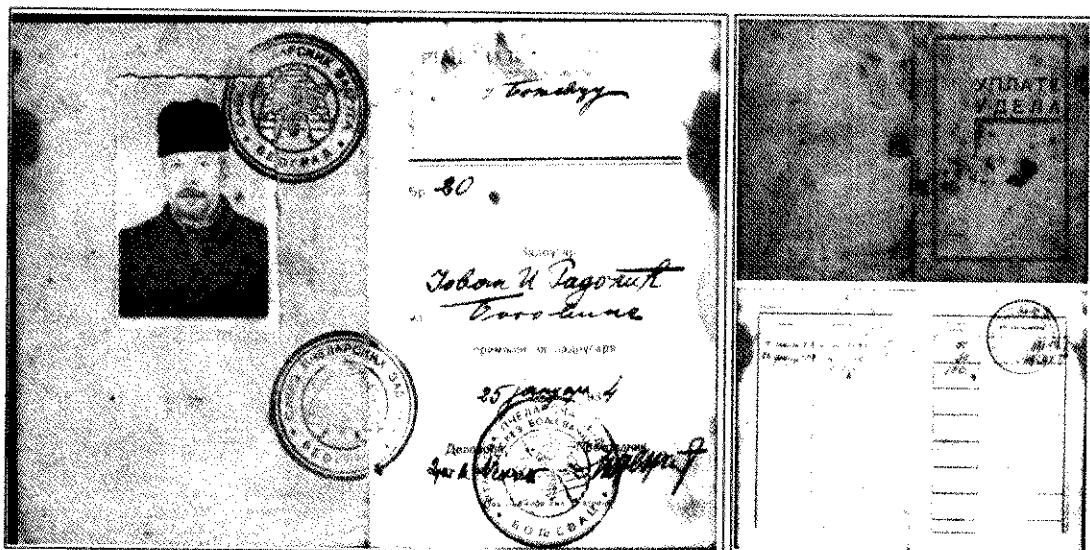
stenoendemična rtanjska metvica (*Nepeta rtanjensis*). Florističko bogatstvo Rtnja je procenjeno na 644 taksona (vrsta i podvrsta) iz grupe vaskularnih biljaka, isključujući razdeo Bryophyta. Od pomenutog broja, 599 taksona ima rang vrste, a 45 taksona je zabeleženo u rangu podvrste. Izrazito bogatstvo i diverzitet flore ove planine objašnjava se relativnom očuvanošću ekosistema i izvornoču staništa, koja ispoljavaju i delimičan refugijalni karakter. Gledano kroz taksonomski diverzitet, endemizam i reliktni karakter flore, Rтанj se može shvatiti kao jedan od značajnijih centara diverziteta istočne Srbije. Prema novijim literaturnim podacima, vaskularnu floru Srbije gradi 3662 taksona. Broj vrsta i podvrsta flore planine Rтанj, prema tim podacima, predstavlja oko 17,55% ukupnog broja vrsta i podvrsta flore Srbije. U flori planine Rтанj utvrđeno je pristvo 25 endemičnih taksona, koji su prikazani u (15 vrsta, 10 podvrsta). Oni zajedno čine oko 3,88% ukupne flore Rtnja, što predstavlja važan pokazatelj izuzetne originalnosti definisanog geografskog područja proizvodnje *Rтанjskog meda*. Geografsko područje koje uključuje planinu Rтанj je stanište vrsta koje se smatraju strogo zaštićenim vrstama u flori Srbije: *Ramonda serbica* Pančić (srpska ramonda), *Nepeta rtanjensis* Diklić & Milojević (rtanjska metvica), *Orchis coriophora* L. (kačunak smrdljivi), *Orchis militaris* L. (kačun), *Paeonia mascula* L., Miller (muški bozir), *Clematis alpina* L., Miller (alpska pavit), *Pulsatilla montana* (Hoppe) Reichenb (planinska sasa), *Gentiana acaulis* L. (velemun, kohova lincura).

Vlada Republike Srbije, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/20, 91/10-ispravka, 14/16 i 95/18-dr.zakon), je 2019. godine donela Uredbu o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Rтанj“ („Službeni glasnik RS“, broj 18/2019), koji se nalazi u okviru definisanog geografskog područja proizvodnje *Rтанjskog meda*.

Tradicija proizvodnje meda na definisanom geografskom području

Pored jedinstvenih prirodnih obeležja koja karakterišu definisano geografsko područje proizvodnje, duga pčelarska tradicija doprinela je razvoju bogate prakse, veština i znanja u odnosu na optimalno korišćenje ispaše, način postavljanja košnica i proizvodnju *Rtanjskog meda*.

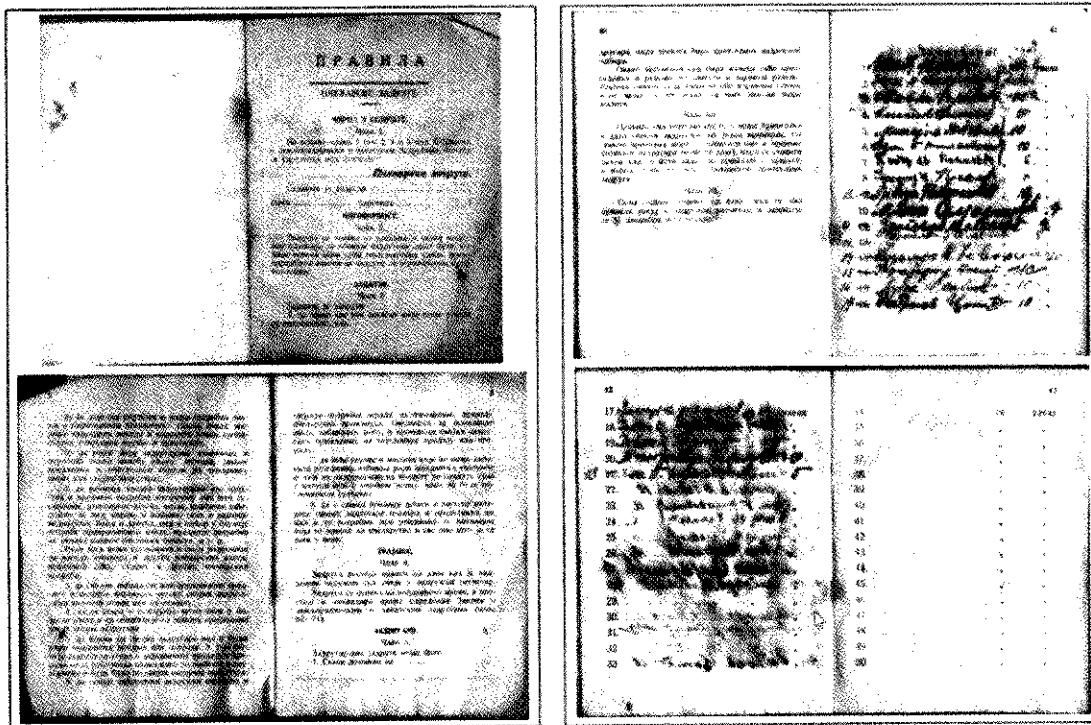
Pčelarenje na širem području Rtnja ima dugu tradiciju. Posebno su značajni zapisi koji svedoče o tradiciji pčelaranja, udruživanju pčelara u zadruge i otkupu meda. Prema dostupnim podacima, u Boljevcu je tridesetih godina 20. veka osnovana „Rtanjska pčelarska zadruga”, o čemu svedoči članska karta zadrugara Jovana Radonjića iz Bogovine, iz 1934. godine (Slika 7).

Slika 7. Članska karta pčelara Jovana Radonjića iz Bogovine, zadrugara u „Rtanjskoj pčelarskoj zadruzi“ (1934. godina)

Pčelarska zadruga je imala propisana pravila na osnovu kojih je bila definisana odgovornost, zadaci, rokovi i druge obaveze zadrugara, te organi zadruge, udeli, zajmovi, fondovi, godišnji račun, nadzor, objavljivanje odluka zadruge i dr. (Slika 8; Prilog 3). Zadatak zadruge bio je da vrši sve poslove u vezi sa pčelarenjem, da daje uputstva i širi potrebna znanja o racionalnom pčelarstvu, gajenju pčela, da među zadrugarima širi praktična i oprobana znanja, da nabavlja predmete i opremu za pčelarenje, da se stara o suzbijanju bolesti pčela, da obezbeđuje od pomora prijavljene pčele svojih zadrugara, da veće sprave i mašine koje ne može nabaviti pojedinac nabavlja radi zajedničke upotrebe, da prima med i

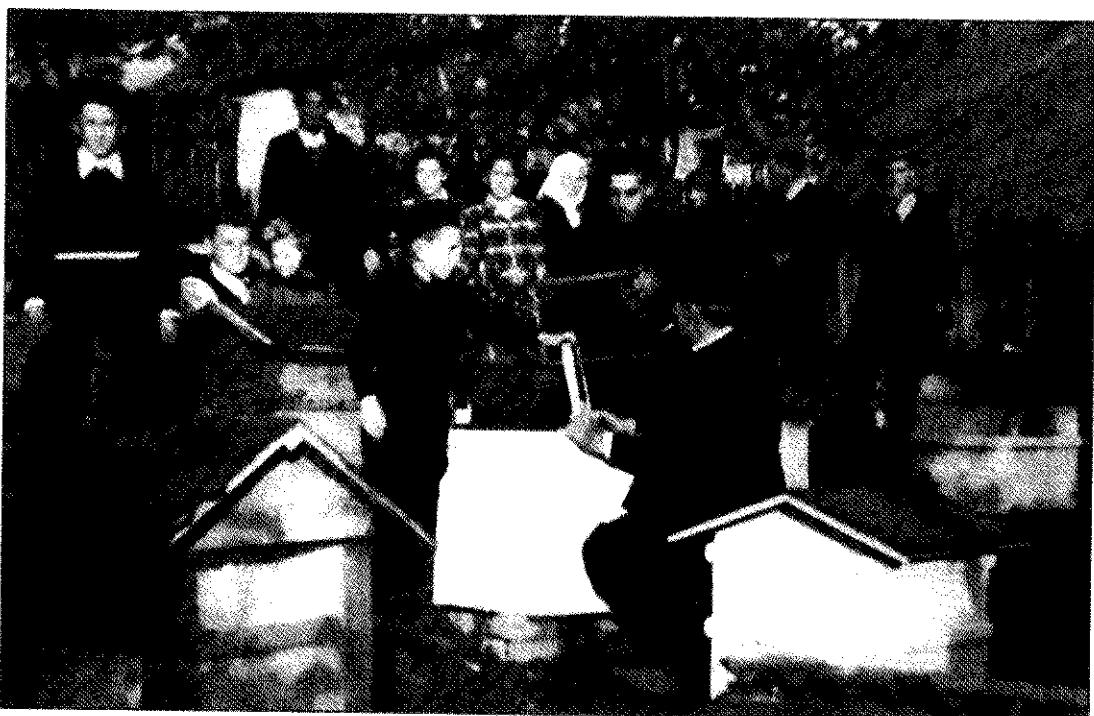
vosak radi zajedničke prodaje ili prerade, da u svakoj prilici štiti i zastupa interes svojih zadrugara pčelara i predstavlja ih kada je to potrebno pri rešavanju pitanja koja se odnose na pčelarstvo i sve što je u vezi sa njim.

Slika 8. Pravila pčelarske zadruge sa spiskom članova (prva polovina 20. veka)

Plečarstvo na definisanom geografskom području ima dugu tradiciju, a ustaljena praksa proizvodnje u jedinstvenim ekološkim uslovima, odnosno posebna znanja i veštine se prenose sa generacije na generaciju (Slika 9). Tradicija pčelarenja i visok kvalitet meda sa definisanog geografskog područja potvrđeni su na mnogim izložbama i sajmovima, o čemu svedoče brojna priznanja i nagrade, a neka od njih datiraju još iz polovine 20. veka (Slika 10, Prilog 3).

U prilog činjenici da cvetni poliflorni med, koji se proizvodi na definisanom geografskom području oko planine Rtanj, odlikuje visok senzorski kvalitet, idu i specijalna priznanja dodeljena PG Radivojević iz Sokobanje i RPG Velimir Kotujić iz Boljevca, za kvalitet *Rtanjskog meda*, od strane stručnog žirija na 15. međunarodnom sajmu etno hrane i pića, održanom u Beogradu 2021. godine (Prilog 3). Takođe, sam naziv „*Rtanjski med*“ uživa visoku reputiciju i ugled, vezuje se za proizvod izuzetnog kvaliteta i porekla, te se svakodnevno koristi u komunikaciji, na manifestacijama, izložbama, na promotivnim materijalima, internet stranicama, društvenim mrežama i sl. (Prilog 3)

Slika 9. Pčelar Golub Savić iz sela Trgovište kao dečak sa dedom Milijom Savić.

Slika 10. Priznanje pčelaru Miliji Saviću iz sela Trgovište (Opština Sokobanja) za kvalitet *Rtanjskog meda* na poljoprivrednoj izložbi u Nišu (1956. godina).

6. PODACI KOJIMA SE DOKAZUJE DA PROIZVOD POTIČE SA NAZNAČENOG GEOGRAFSKOG PODRUČJA

Proizvođači *Rtanjskog meda* tokom procesa proizvodnje primenjuju sistem sledljivosti, kao dokaz da proizvod *Rtanjski med* potiče sa definisanog geografskog područja. Pored sistema sledljivosti u toku procesa proizvodnje *Rtanjskog meda* proizvođači primenjuju višestepenu kontrolu procesa proizvodnje koja podrazumeva samokontrolu, internu kontrolu i eksternu kontrolu.

Sledljivost je sistem koji omogućava uloženje u trag istorijatu, primeni i lokaciji onog što se razmatra. Stoga proizvođači *Rtanjskog meda* vode zapise koji nedvosmisleno potvrđuju da se praksa proizvodnje *Rtanjskog meda* odvija na definisanom geografskom području u skladu sa ustaljenim načinom proizvodnje koji je definisan u ovom elaboratu. Zapisi koji se primenjuju tokom procesa proizvodnje *Rtanjskog meda* su:

- a) Evidencija o pčelaru i pčelinjaku,
- b) Evidencija o primenjenim apitehničkim merama,
- c) Evidencija o proizvodnji meda,
- d) Evidencija o pakavanju i obeležavanju.

Svi zapisi koji se primenjuju (Prilog 4) daju potpunu i nedvosmislenu sledljivost uz jasno obeležavanje košnica, vremenski odvojene procese proizvodnje i uz obeležavanje identifikacionim brojevima svih posuda koje se koriste za proizvodnju *Rtanjskog meda*.

Kao što je već napomenuto, višestepena kontrola procesa proizvodnje *Rtanjskog meda* obuhvata:

1. Samokontrolu,
2. Internu kontrolu,
3. Eksternu kontrolu.

Samokontrolu realizuje sam pčelar, što podrazumeva da se tokom procesa proizvodnje vode zapisi o pčelinjaku (broju društava i lokalitetu gde se nalaze košnice), o ključnim praksama koje se sprovode na pčelinjaku i tokom procesa proizvodnje *Rtanjskog meda*. Zapisi koje pčelar sprovodi su zapisi koji obezbeđuju i sistem sledljivosti.

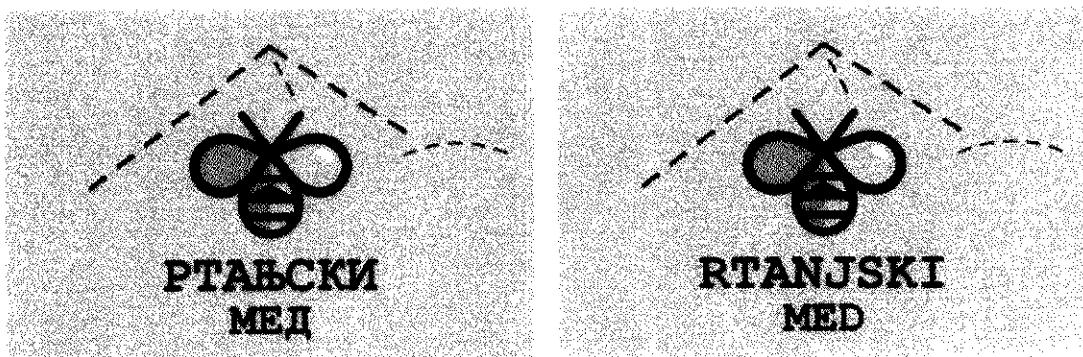
Internu kontrolu sporovode ovlašćeni kontrolori koji mogu biti članovi udruženja, profesionalni interni kontrolori ili članovi lokalne akcione grupe Rtanj. Interni kontrolori su u obavezi da poštaju načelo nepristrasnosti. Na nivou interne kontrole proveravaju se zapisi koji predstavljaju deo dokumentacije koju formira pčelar tokom procesa samokontrole. Pored navedenog, interni kontrolori proveravaju gde su prijavljeni pčelinjaci, broj košnica, stanje pčelinjaka, proces vrcanja meda i proces označavanja *Rtanjskog meda*.

Eksternu kontrolu sprovodi ovlašćeno sertifikaciono telo prema Kontrolnom planu kroz proces sertifikacije. Proces sertifikacije može da se realizuje groz grupnu ili individualnu sertifikaciju o čemu odlučuju sami proizvođači.

7. ODREDBE O NAČINU OBELEŽAVANJA RTANJSKOG MEDA

Na domaćem i inostranom tržištu *Rtanjski med* se dominatno plasira u staklenim ambalažnim jedinicama (teglama) zatvorenim metalnim zatvaračem, čija zapremina se kreće od 30 ml do 1000 ml, a dozvoljena su i pakovanja od sintetskih polimernih materijala namenjenih za pakovanje hrane. Sertifikovani med se prodaje isključivo pod registrovanim imenom *Rtanjski med* i sa standardnom etiketom.

Standardna etiketa je pravougaonog oblika, različitih dimenzija u odnosu na veličinu ambalažne jedinice. Osnova (pozadina) etikete je zlatno-žute boje. Naziv proizvoda na srpskom jeziku može biti ispisan ciriličnim (РТАЊСКИ МЕД) ili latiničnim pismom (RTANJSKI MED), velikim (capital) slovima tamnobraon boje uz korišćenje fonta Courier New (Bold). Iznad naziva proizvoda nalazi se grafizam (logo) koji predstavlja stilizovanu pčelu, sa konturama tamnobraon boje. Telo stilizovane pčele je isprugano sa tri horizontalne linije, a na drugoj liniji se nalazi mala piramida koja simbolizuje Rtanj i ukazuje na poreklo meda. Takođe, stilizovana pčela je po vertikalnoj osi podeljena na levu i desnu polovicu. Levo krilo i leva polovina tela je obojena nešto tamnjom zlatno-žutom (oker) bojom u odnosu na ostatak etikete, dok se na desnom krilu nalazi stilizovana zakriviljena (bubrežasta) kontura u beloj boji, koja predstavlja odsjaj. Iznad stilizovane pčele nalazi se dodatni grafizam piridalnog oblika i zakriviljena isprekidana linija sa desne strane, iscrtani isprekidanim tamnobraon linijom, koji simbolizuju vrh planine Rtanj (Šiljak) i okolne padine.

Slika 11. Izgled standardne etikete *Rtanjskog meda*

Odredbe o tome ko i pod kojim uslovima ima pravo da koristi geografsku oznaku *Rtanjski med*

Čl. 1

Registrovanu geografsku oznaku *Rtanjski med* mogu da koriste samo lica kojima je priznat status ovlašćenih korisnika geografske oznake *Rtanjski med* i koja su upisana u Registar ovlašćenih korisnika Oznaka geografska porekla u Zavodu za intelektualnu svojinu Republike Srbije

Čl. 2

Lica koja nemaju status ovlašćenog korisnika geografske oznake porekla *Rtanjski med* ne smeju da koriste registrovanu geografsku oznaku, njen prevod, transkripciju ili transliteraciju ispisano bilo kojim tipom slova, u bilo kojoj boji ili izraženu na bilo koji drugi način za obeležavanje proizvoda i ako se geografskoj oznaci doda reč „vrsta“, „tip“, „način“ „imitacija“, „po postupku“ i slično , čak ako je navedeno geografsko poreklo istinito.

Čl. 3

Registrovana geografska oznaka *Rtanjski med* ne može biti predmet Ugovora o prenosu prava, licenci, zalozi, franšizi i slično.

Čl. 4

Lice koje povredi Oznaku geografskog porekla *Rtanjski med* odgovara po opštim pravilima o naknadi štete. Ako je šteta prouzrokovana namerno, naknada imovinske štete može se zahtevati do trostrukog iznosa stvarne štete i izmakle koristi.

8. LITERATURA

- Jovetić M.S. (2018). Sadržaj elemenata kao pokazatelj autentičnosti meda. Doktorska disertacija, Hemijski fakultet, Univerzitet u Beogradu.
- Nacrt strategije ruralnog razvoja Opštine Sokobanja. Opština Sokobanja uz podršku Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju (GIZ), Septembar 2018. godine.
- Nada Plavša i Nebojša Nedić (2015). PRAKTIKUM IZ PČELARSTVA, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad.
- Pavlović M., Radivojević A., Dimitrijević Lj. (2011). Climate of Sokobanja basin and its influence on the development of agriculture. Journal of the Geographical Institute "Jovan Cvijić", 61(1), 13-30.
- Pravilnik o kvalitetu meda i drugih proizvoda pčela („Sl. glasnik RS”, br. 101/2015).
- Predlog plana upravljanja specijalnim rezervatom prirode „Rtanj“ za period 2020 - 2029. godine. Sektor za šumarstvo i zaštitu životne sredine, Srbijašume, Novembar 2019. godine.
- Standard kvaliteta „DOBRA PČELARSKA PRAKSA“. Savez pčelarskih organizacija Srbije (SPOS), Beograd, Avgust 2014. godine.
- Strategija razvoja poljoprivrede Opštine Boljevac 2010 – 2015. Opština Boljevac i Mena Group doo, Oktobar 2010. godine.
- Strategija ruralnog razvoja Opštine Sokobanja 2010 – 2014. Opština Sokobanja, April 2010. godine.
- Uredba o proglašenju Specijalnog rezervata prirode „Rtanj“ („Službeni glasnik RS“, br. 18/2019).
- Zlatković B.K., Bogosavljević S.S., Radivojević A.R., Pavlović M.A. (2014). Traditional use of the native medicinal plant resource of Mt. Rtanj (Eastern Serbia): Ethnobotanical evaluation and comparison. Journal of Ethnopharmacology, 151(1), 704-713.

PRILOG 1

У складу са одредбама члана 10. и 11. Закона о удружењима ("Службени гласник РС", број 51/2009) и Правилника о подстичајима за подршку програмима који се односе на примену и спровођење локалних стратегија руралног развоја („Службени гласник РС”, број: 3/19), на оснивачкој скупштини одржаној 27.08.2019. године, усвојен је следећи:

ОСНИВАЧКИ АКТ

УДРУЖЕЊА "ЛОКАЛНА АКЦИОНА ГРУПА РТАЊ"

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Оснивачи:

1.Земљорадничка задруга АгроСокобања, МБ 21379433 ПИБ 110719784,
Представник : Славиша Крстић, ЈМБГ 2807966753712, Врмџа, Сокобања

2.РАМОНДА РТАЊ ДОО Бољевац, МБ 21452343 ПИБ 11266874 Представник: Ирина
Глигоријевић, ЈМБГ 1804988736355, Сокобања

3.Јавно Установа Спортско-рекреативни центар Подина Сокобања, МБ 17910426 ПИБ
110414103 Представник: Милан Миленковић, ЈМБГ 1407986753725, Сокобања

4.Туристичка организација Општине Бољевац, МБ 17367755 ПИБ 104655939
Представник: Александра Благојевић, ЈМБГ 2007978758314, Бољевац

5.Удружење пчелара КРАЈИНСКА МАТИЦА Сокобања, МБ 28194188 ПИБ 109373425
Представник: Самиа Ралићевић, ЈМБГ 2504978753715, Мужинац, Сокобања

6.Удружење РТАЊСКО КУЧАЈСКА ПЧЕЛА ОРГАНИК БУКОВО Бољевац МБ
28206666 ПИБ 109604250. Представник: Живојин Николић, ЈМБГ
0911952753323 Валаконе, Бољевац

7.Удружење одгајивача говеда свих раса ДЕВИЦА Сокобања, МБ 28253354 ПИБ
110651154

Представник: Весна Милићић, ЈМБГ 0705972758713, Читлук, Сокобања

Оснивају Удружење "ЛОКАЛНА АКЦИОНА ГРУПА РТАЊ", Алексе
Маркинића 173, Сокобања. Скарбени назив удружења је ЛАГ РТАЊ. Представља
партнерство за територијални рурални развој (у даљем тексту: ЛАГ РТАЊ), које је
непрофитно удружење основано на неодређено време, са основним циљем да
делује у функцији развоја општине Бољевац и општине Сокобања, у складу са
принципима ЛЕАДЕР и ЦИЛД¹ приступа.

Члан 2.

Основачи Удружења су представници јавног, привредног и невладиног сектора општина Ђољевац и општице Сокобања, који су се добровољно изјаснили и потписали на списак оснивача, који је саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Удружење стиче својство правног лица давом уписа Удружења у регистар. Удружење има свој печат са називом и седиштем и послује путем жиро-рачуна код пословне банке.

НАЗИВ И СЕДИШТЕ УДРУЖЕЊА

Члан 4.

Назив ЛАГ РТАЊ је: Локална акциона група Ртanj.

Назив ЛАГ РТАЊ на енглеском језику је: Local Action Group Rtanj.

Скраћени назив удружења је: ЛАГ РТАЊ

Скраћени назив удружења на енглеском језику је: LAG RTANJ

Седиште ЛАГ РТАЊ је на адреси: Алексе Маркишића 173,
18230 Сокобања

ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ УДРУЖЕЊА

Члан 5.

Основни циљ ЛАГ РТАЊ ради којих се оснива је имплементација Локалне стратегије руралног развоја (у даљем ексту ЛСРР), подручја које исти покрива по методи мобилисања учесника на локалном нивоу ради спровођења активности руралног развоја у локалним руралним подручјима-ЛИДЕР приступу (Liaison Entre Actions de Developpement de l' Economie Rurale).

С тим у вези Циљеви ЛАГ РТАЊ су и:

1. Повезивање локалног становништва и стварање синергије у партнеријским односима јавног, приватног и цивилног сектора, с циљем одрживог развоја подручја;
2. Примена "од доле ка горе" приступа и деловање у складу са ЛЕАДЕР/ЦПЛД начелима;
3. Планирање и подршка равномерном развоју општине Ђољевац и општине Сокобања преко Локалне развојне стратегије ЛАГ подручја и путем укључивања и подршке активном учешћу свих локалних актера;

-
4. Омогућавање несметаног протока информација и трансфер знања за развој свих сектора у заједници;
 5. Искоришћавање и развој постојећих потенцијала руралног подручја, уз дугорочно остваривање руралног и одрживог развоја;
 6. Јачање финансијских и људских ресурса при реализацији пројеката руралног и одрживог развоја;
 7. Припрема ЛАГ подручја за коришћење структурних фондова ЕУ, домаћих и извора финансирања;
 8. Изградња и јачање социјалне кохезије на подручју општине Больевац и општине Сокобања
 9. Развијање свест о традиционалним вредностима и знањима, с циљем подизања вредности подручја;
 10. Прикупљање, очување и заштита традиционалних вредности и знања од интереса за заједницу.

ПОДРУЧЈЕ ДЕЛОВАЊА

Члан 6.

ЛАГ РТАЊ као Удружење представника јавног, приватног и цивилног сектора територијално, делује на подручју територије Републике Србије.

ЛАГ РТАЊ претежно делује на руралном подручју , на територији општина:

1. Больевац
2. Сокобања

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ОВЛАШЋЕНЕ ОСОБЕ КОЈА ЋЕ ОБАВЉАТИ ПОСЛОВЕ УПИСА, РЕГИСТРАЦИЈЕ И ЗАСТУПАЊЕ УДРУЖЕЊА

Члан 7.

Славиша Крстић, Врмџа бб, Сокобања ЈМБГ 2807966753712, овлашћује се да у име Удружења ЛАГ РТАЊ може предузимати све радње пред надлежним органом, а у вези са уписом , регистрацијом и заступањем Удружења.

ОПШТА АКТА УДРУЖЕЊА

Члан 8.

Општа акта удружења су Статут и друга акта којима се на општи начин уређују поједина питања.

ПОТПИС ОСНИВАЧА И ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂЛНА

Члан 9.

У прилогу ове Одлуке је, на прописацом обрасцу, листа потписника оснивача Удружења са њиховим персоналним подацима и потписима.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 10.

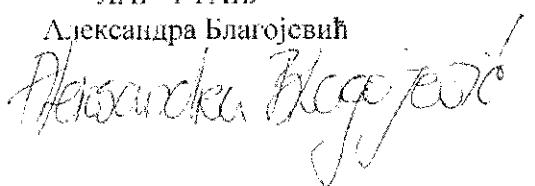
Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а Удружење стиче својство правног лица уписом у Регистар.

Датум: 27.08.2019. године

Председник Скупштине

ЛАГ РТАНЬ

Александра Благојевић

ОСНИВАЧИ УДРУЖЕЊА "ЛОКАЛНА АКЦИОНА ГРУПА РТАЊ"

1.Земљорадничка задруга АгроРтањ Сокобања, МБ 21379433 ПИБ 110719784,
Представник : Славиша Крстић, ЈМБГ 2807966753712, Врмџа, Сокобања

2.РАМОНДА РТАЊ ДОО Бољевац, МБ 21452343 ПИБ 111266874

Представник: Ирена Глигоријевић, ЈМБГ 1804988736355, Сокобања
Бољевац

3.Јавно Установа Спортско-рекреативни центар Подина Сокобања, МБ 17910426 ПИБ
110414103 Представник: Милан Миленковић, ЈМБГ 1407986753725, Сокобања

4.Туристичка организација Општина Бољевац, МБ 17367755 ПИБ 104655939
Представник: Александра Благојевић ЈМБГ 2007978758314, Бољевац

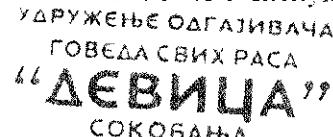
5.Удружење пчелара КРАЛИЈСКА МАТИЦА Сокобања, МБ 28194188 ПИБ 109373425
Представник: Саша Радivoјевић, ЈМБГ 2504978753715, Мужинац, Сокобања

6.Удружење Удружење РГАЊСКО КУЧАЈСКА ПЧЕЛА, ОРГАНИК БУКОВО
Бољевац МБ 28206666 ПИБ 109604250
Представник: Живојин Николић, ЈМБГ 0911952753323, Валакоње, Бољевац

7.Удружење одгајивача говеда свих раса ДЕВИЦА Сокобања, МБ 28253354 ПИБ
110651154

Представник: Весна Милијић, ЈМБГ 0705972758713, Читлук, Сокобања

Република Србија
ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК
Сузана Николић
Сокобања
Вука Караџића 22а

УОП: 1998-2019
Страна 1. (прва)

Потврђује се да је Ирена Глигоријевић, ЈМБГ 1804988736355, рођен у Алексинац, 18.04.1988. године (осамнаестог априла хиљаду деветсто осамдесет осме) са пребивалиштем у Сокобања, Сокобања, Његошева 028 (двадесетосам), чији је идентитет утврђен увидом у пасош број 012684303, која је издата 29.07.2016. (двадесет деветог јула две хиљаде шеснаесте) године од стране ПУ У ЗАЈЕЧАРУ који важи до 29.07.2026. (двадесет деветог јула две хиљаде двадесет шесте) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Рамонда Ртањ Доо мат. бр. 21452343, Насеље Ртањ у Больевац, Рудничка 38 (тридесетосам).

Потврђује се да је Милан Миленковић, ЈМБГ 1407986753725, рођен у Сокобања, 14.07.1986. године (четрнаестог јула хиљаду деветсто осамдесет шесте) са пребивалиштем у Сокобања, Сокобања, Вука Караџића 012 (дванаест), чији је идентитет утврђен увидом у личну карту број 005768208, која је издата 22.08.2014. (двадесет другог августа две хиљаде четрнаесте) године од стране ПС У СОКО БАЊИ који важи до 22.08.2024. (двадесет другог августа две хиљаде двадесет четврте) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Јавна Установа Спортско-Рекреативни Центар Подина мат. бр. 17910426, Сокобања у Сокобања, Ратарска 66 (ББ).

Потврђује се да је Александра Благојевић, ЈМБГ 2007978758314, рођен у Зајечар, 20.07.1978. године (двадесетог јула хиљаду деветсто седамдесет осме) са пребивалиштем у Больевац, Больевац, Зајечарска 015 (петнаест), чији је идентитет утврђен увидом у личну карту број 004090678, која је издата 26.10.2012. (двадесет шестог октобра две хиљаде дванаесте) године од стране ПС У БОЉЕВЦУ који важи до 26.10.2022. (двадесет шестог октобра две хиљаде двадесет друге) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Туристичка Организација Општине Больевац мат. бр. 17367755, Больевац у Больевац, Краља Александра 17/1 (један/седамнаест).

Потврђује се да је Саша Радivoјевић, ЈМБГ 2504978753715, рођен у Сокобања, 25.04.1978. године (двадесет петог априла хиљаду деветсто седамдесет осме) са пребивалиштем у Сокобања, Сокобања, Његошева 046 (четрдесетшест), чији је идентитет утврђен увидом у личну карту број 010328261, која је издата 29.01.2019. (двадесет деветог јануара две хиљаде деветнаесте) године од стране ПС У СОКО БАЊИ који важи до 29.01.2029. (двадесет деветог јануара две хиљаде двадесет девете) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Удружење Ичелара Крајинска Матица Сокобања мат. бр. 28194188, Мужинац у Сокобања, Нема Улице 66 (ББ).

Потврђује се да је Живојин Николић, ЈМБГ 0911952753323, рођен у Больевац, 09.11.1952. године (деветог новембра хиљаду деветсто педесет друге) са пребивалиштем у Валакоње, Больевац, Нема Улице 66 (Б), чији је идентитет утврђен увидом у личну карту број 004854601, која је издата 28.11.2013. (двадесет осмог новембра две хиљаде тринаесте)

године од стране ПС У БОЉЕВЦУ који важи до 28.11.2023. (двадесет осмог новембра две хиљаде двадесет треће) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Удружење Кучајска Пчела, Органик Буково мат. бр. 28206666, Буково у Бољевац, Нема Улице Бб (ББ).-----

Потврђује се да је Весна Милијић, ЈМБГ 0705972758713, рођен у Сокобања, 07.05.1972. године (седмог маја хиљаду деветсто седамдесет друге) са пребивалиштем у Читлук, Сокобања, Нема Улице Бб (ББ), чији је идентитет утврђен увидом у личну карту број 004090203, која је издата 26.10.2012. (двадесет шестог октобра две хиљаде дванаесте) године од стране ПС У СОКО БАЊИ који важи до 26.10.2022. (двадесет шестог октобра две хиљаде двадесет друге) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Удружење Одгајивача Говеда Свих Раса Девица Сокоба мат. бр. 28253354, Сокобања у Сокобања, Двадесетседми Март 2 (два).-----

Потврђује се да је Славиша Крстић, ЈМБГ 2807966753712, рођен у Сокобања, 28.07.1966. године (двадесет осмог јула хиљаду деветсто шездесет шесте) са пребивалиштем у Врмџа, Сокобања, Нема Улице Бб (ББ), чији је идентитет утврђен увидом у личну карту број 005578608, која је издата 08.07.2014. (осмог јула две хиљаде четрнаесте) године од стране ПС У СОКО БАЊИ који важи до 08.07.2024. (осмог јула две хиљаде двадесет четврте) године, у присуству јавног бележника својеручно потписао ову исправу, као заступник Земљорадничка Задруга АгроРтањ мат. бр. 21379433, Сокобања у Сокобања, Алексе Маркишића 173 (стоседамдесеттри).-----

Исправа странаке, написана је електромеханичким уређајем за писање текста и која се састоји 5 (пет) страна, оверена је у 2 (два) примерка за потребе странке, а 1 (један) оверен примерак, остаје код поступајућег јавног бележника.-----

Јавни бележник овером ове исправе потврђује потпис странке, и не одговара за садржину исправе.-----

Накнада за оверу 2 (два) примерка наплаћена је у укупном износу од 12.600.00 (дванаест хиљаде шесто) динара са урачунатим ПДВ-ом на основу члана 21 (двадесет један), тарифног броја 12 (дванаест), Јавнобележничке тарифе.-----

Бр. УОП: 1998-2019

Дана 27.08.2019. (двадесет седмог августа две хиљаде деветнаесте) године, у 15:35 (петнаест часова и тридесетиет минута), у Сокобањи, оверено је у 2 (два) примерак/ка за потребе странке.

ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК

СУЗАНА НИКОЛИЋ,

Сокобања, Вука Каракића 22а

(Маркишић)

(потпис) (печат)

Установа Регистар у пружењу
услуга података
Листа података о промени
Документ

Регистратор Регистра у пружењу који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 27. Закона о привредним пружачима („Службени гласник РС“ број 51/09), и члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“ број 99/2014), одлучујући о регистрационој пријави Удружење чледара "КРАЈИСКА МАТИЦА", за регистрацију промене података у Регистар у пружења, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Саша Радивојевић
доносец

РЕШЕЊЕ

Усвојио се регистрациони пријава и региструје се у Регистар у пружења, промена података о:

Назив: Удружење чледара "КРАЈИСКА МАТИЦА"

матични број: 28194188

и то следећих промена:

- **Заступници:**

Брине се из Регистра:

1.

Име и презиме: Бранислав Ђурђић
ЈМБГ: 0509947753711
Адреса: Сокобања, Србија

Уписује се у Регистар:

1.

Име и презиме: Саша Радивојевић
ЈМБГ: 2504978753715
Адреса: Мужинци, Сокобања, Србија

ОБРАЗОЖЕЊЕ

Поступајући у складу са одредбом члана 17. став 3. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, подношењем регистрационе пријаве промене података број БУ 4360/2018, дана 23.04.2018, подносеца је задржао право приоритета одлучивања о тој пријави, засновано подношењем регистрационе пријаве која је решењем регистратора број БУ 3332/2018, од 29.03.2018. године одбачена, јер је утврђено да нису испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 6), истог Закона.

Документ је приказан у формату PDF.

Приказ ове решења појединачнијим кораком може бити објављен у министарству националне идентичности и правовне управе, у року од 30 днева од дана објављивања решења на интернет страни Установе за привредне регистре. Јас ће се претплатити Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Нинес Чумић

СОУДБА
СУДБА
ГИБ 109373425
МБ 28194188

На основу чл. 8 , став 4, тач. 4 Статута Удружења пчелара „Крајинска матица“ Сокобања, на одржаној у седишти Скупштине Удружења пчелара дана 12. марта 2018. године, донета је

ОДЛУКА о разрешењу и именовању лица овлашћеног за заступање удружења

Члан 1.

Разрешава се функције лица овлашћеног за заступање Удружења пчелара „Крајинска матица“ Сокобања Бранислав Ђурђић, ЈМБГ 0509947753711, Сокобања, ул. Николе Пашића 22. Именован је разрешава због оставке.

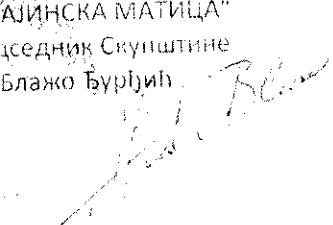
Члан 2.

За председника-заступника Удружења пчелара „Крајинска матица“ Сокобања бира се Саша Радивојевић, ЈМБГ 2504978753715, лк.бр.003441679 ПС СОКОБАЊА , село Мужинац, Сокобања

Члан 3.

На основу ове Одлуке има се извршити упис у Регистар удружења Агенције за привредне регистре.

СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЧЕЛАРА
„КРАЈИНСКА МАТИЦА“
Председник Скупштине
Блажко Ђурђић

5000179718138

ИЗВОД О
ПОДАЦИМА УЧИСЛЯНИМ
У РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА

Агенција за привредне регистре

ПОДАЦИ О УДРУЖЕЊУ

Облик организовања:	Удружење
Назив:	"Ртанско-Кучјска пчела, органик Буково"
Подаци о седишту:	
Место:	Валакоње, Ђољеван
Број и назив поинте:	Буково Валакоњско бб
Улица и број:	Ртанска пчела Буково
Скраћени назив:	Asociatia apiculorilor "Albina Rtanjko-Kučajska, organic Bukuva"
Назив на језику националне мањине:	Beekeepers association "Rtanjsko-kučajska bees, organic Bukovo"
Назив на страном језику:	

Област остваривања циљева.	У области развоја и заштите пчеларства.
----------------------------	---

ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПРАВНИ ПРОМЕТ

Матични број:	28206666
ПИБ:	109604250
Бројеви рачуна у банкама:	200-2868602301931-60 и 200-2868600101931-83
Датум оснивања:	23.02.2016
Датум доношења Статута:	23.02.2016
Време трајања:	неодређено време
Делатност удружења:	9499 - Делатност осталих организација па бази учлањења

ПОДАЦИ О ЗАСТУПНИЦИМА

Заступник	место и држава
Име и презиме: Велимир Котујић	Адреса: Валакоње, Ђољеван, Србија
ЈМБГ: 1409953753315	

Регистратор: Нивес Чумић

Udruženje pčelara " Rтанjsko- kučajska pčela, organik Bukovo"

Boljevac , 15,12,2021. godine

P R E G L E D

ČLANOVA UDRUŽENJA

1/ Velimir Kotujić	Valakonje	Bukovo	Boljevac
2/ Gilić Slavoljub	Bogovina		Boljevac
3/Filip Mijucić	Valakonje	Bukovo	Boljevac
4/Momir Živković	Valakonje	Bukovo	Boljevac
5/Aleksandar Meržikić	Valakonje	Bukovo	Boljevac
6/Božidar Nikolić	Valakonje	Bukovo	Boljevac
7/Željko Meržikić	Valakonje	Bukovo	Boljevac
8/Petar Kotujić	Valakonje	Bukovo	Boljevac
9/Miroslav Kostandinović	Valakonje		Boljevac
10/ Dejan Lupović	Valakonje		Boljevac
11/Dušan Vladulović	Valakonje		Boljevac
12 Dragiša	Valakonje		Boljevac
13/ Aleksandar Mandić			Boljevac
14/ Nenad Petrović	Valakonje	Bukovo	Boljevac
15/Dragiša Đorđević		Osnić	Boljevac
16/Živojin Nikolić	Valakonje		Boljevac
17/Zoran Nikolić	Valakonje	Bukovo	Boljevac

N.M.

18/Nebojša Stojković	Valakonje	Bukovo Boljevac
19/ Dejan Jovanović	Valakonje	Bukovo Boljevac
20/ Slaviša Bosijoković	Valakonje	Boljevac
21/Silvija		Boljevac
22/Slavoljub Dragalanović	Valakonje	Bukovo Boljevac
23/ Damir Stanić	Valakonje	Bukovo Boljevac
24/ Marković	Savinac	Boljevac
25/ Sibin Kovačević		Boljevac
26/Nenad Kukić		Boljevac
27/Biljana	Bačevica	Boljevac
28/ Dragan Paunović		Boljevac
29/Milan Toroglanović	Savinac	Boljevac
30/ Miodrag Marković	Bogovina	Boljevac
31/ Lapadatović Novica	Bogovina	Boljevac
32/Dejan Stanikić	Podgorac	Boljevac
33/Zoran Trajlović	Podgorac	Boljevac
34/ Vlada Milošević	Osnić	Boljevac
35/Dragica Putujić	Osnić	Boljevac
36/Borivoje Marinković	Osnić	Boljevac
37/Rade Caranović	Osnić	Boljevac
38/Boban Janković	Osnić	Boljevac
39/Boban Lazarević	Osnić	Boljevac
40/ Slađana Jovanović	Osnić	Boljevac

41/Dušanka Paunović	Osnić Boljevac
42/Đorđe Kening	Valakonje Boljevac
43/Bikljana Monić	Osnić Boljevac
44/Slaviša Perić	Savinac Boljevac
45/ Sanja Ilić	Savinac Boljevac
46/ Velibor Pavlović	Savinac Boljevac
47/Branko Rus	Lukovo Boljevac
48/ Čukić Slaviša	Lukovo Boljevac
49/ Borko Kostadinović	Boljevac
50/Miroslav Savić	Valakonje Boljevac
51/Dragan Martinović	Valakonje Bukovo Boljevac
52/ Marija Miljković	Bogovina Boljevac
53/Dejan Marković Mare	Lukovo Boljevac
54/Jova Marković	Savinac Boljevac
55/Slađan Žurkić	Mirovo Boljevac
56/Goran Savić	Mirovo Boljevac
57/Gordan Najdić	Mirovo Boljevac
57/Nikolić Veselin	Mirovo Boljevac
58/Slavoljub Jović	Mirovo Boljevac
59/Ivica Stanušić	Mirovo Boljevac
60/Ljubiša Radisavljević	Mirovo Boljevac

A handwritten signature in black ink, likely belonging to the author or a witness, is positioned at the bottom right of the page. The signature is fluid and cursive, consisting of several loops and strokes.

Агенција за привредне регистре

5000182003542

Регистар удружења

БУ 9359/2020

Дана 16.12.2020. године

Београд

Регистратор Регистра удружења који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 27. Закона о удружењима („Сл. гласник РС”, бр. 51/2009, 99/2011 - др. закони и 44/2018 - др. закон) и члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, 99/2011, 83/2014 и 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави: Друштво пчелара "Сокобања", за регистрацију промене података у Регистар удружења, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Топлица Милетић

доноси:

РЕШЕЊЕ

Усваја се регистрациони пријава и региструје се у Регистар удружења, промена података о:

Назив: Друштво пчелара "Сокобања"

матични број: 17635468

и то следећих промена:

- **Заступници:**

Брише се из Регистра:

Име и презиме: Зоран Аврамовић

ЈМБГ: 0408953753714

Адреса: СОКОБАЊА, Србија

Уписује се у Регистар:

Име и презиме: Топлица Милетић

ЈМБГ: 2410964753718

Адреса: РЕСНИК, СОКОБАЊА, Србија

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Подносилац регистрационе пријаве број БУ 9359/2020, поднео је дана 14.12.2020. године, регистрациону пријаву за регистрацију промене података о:

Друштво пчелара "Сокобања"

у Регистар удружења и документацију заведену у потврди о поднојој регистрационој пријави број БУ 9359/2020.

Проверавајући испуњеност услова прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, и у складу са одредбом члана 16. истог закона је донео одлуку као у диспозитиву.

Висина накнаде за вођење овог поступка утврђена је на основу Одлуке којом се уређује висина накнаде за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре и која је јавно објављена на званичној интернет страни Агенције.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за положај удружења и других организација цивилног друштва, у року од 30 дана од дана објављивања на интернет страни Агенције за привредне регистре, преко Агенције за привредне регистре непосредно писмено, усмено на записник, или путем поште, са административном таксом у износу од 480,00 динара за жалбу по Тар. бр. 6 и таксом за другостепено решење у износу од 550,00 динара по Тар. бр. 9. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 61/05, ... , 95/18 и 38/2019).

РЕГИСТРАТОР

Нивес Чулић

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар удружења

5000045986128

Број БУ 11855/2011

Дана 24.05.2011. године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар удружења, на основу чланова 26. и 32. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09), поступајући по пријави за упис усклађивања у Регистар удружења друштвених организација, удружења грађана и њихових савеза уписаных у Регистар друштвених организација и удружења грађана и Регистар удружења, друштвених организација и политичких организација, који је поднет од стране Удружење пчелара "Ртањ" у Больевцу, преко:

Име и презиме: Драгиша Смиљковић

доноси:

✓

РЕШЕЊЕ

УПИСУЈЕ СЕ у Регистар удружења усклађивање удружења, са следећим подацима:

Облик организовања: Удружење

Назив: Удружење пчелара "Ртањ" у Больевцу

Скраћени назив: У.П."Ртањ"

Седиште и адреса: Солунских Бораца 5, Больевац, Србија

Матични број удружења: 17626817

ПИБ: 103938564

Датум оснивања: 18.04.2002

Датум доношења Статута: 26.03.2011

Делатност удружења: 9499 - Делатност осталих организација на бази учлањења

Подаци о заступнику:

Име и презиме: Драгиша Смиљковић

ЈМБГ: 2405950753312

Адреса: Солунских бораца 5, Больевац, Србија

Предвиђено време на које се удружење оснива: Неограничено

Област остваривања циљева:

Развој и заштита пчеларства, стручно и научно образовање и усавршавање и производња и промет пчелињих производа, пчеларске опреме, прибора, репроматеријала и лекова

Чланство у савезу или другој асоцијацији у земљи и иностранству:

Савез пчеларских организација Србије (СПОС)

О бразложење

Подносилац пријаве број БУ 11855/2011, поднео је дана 13.05.2011. године, усаглашену пријаву за упис усклађивања:

Удружење пчелара "Ртан" у Больевцу

у Регистар удружења, и документацију заведену у потврди о примљеној пријави број БУ 11855/2011.

Како су испуњени услови прописани одредбом члана 79. Закона о удружењима („Сл.гласник РС“ бр.51/09.) и члана 30. Правилника о садржини, начину уписа и вођења Регистра удружења („Сл.гласник РС“ број 80/09). Регистратор је одлучио као у диспозитиву.

Упис усклађивања у Регистар удружења, врши се без накнаде.

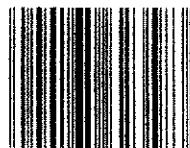
Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за послове државне управе и локалне самоуправе, у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје преко Агенције за привредне регистре, уз доказ о уплати таксе од 320 динара, прописану тарифним бројем 6., Закона о републичким административним таксама, на рачун број 840-742221843-57, прималац Буџет Републике Србије.

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар удружења

5000165623583

БУ 14939/2019

Дана 22.11.2019. године

Београд

Регистратор Регистра удружења који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 27. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09, 99/11, 44/18), и члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, број 99 /2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави Удружење пчелара „Ртањ“ у Больевцу, за регистрацију промене података у Регистар удружења , коју је поднео/ла:

Име и презиме: Душан Милетић

доноси:

РЕШЕЊЕ

Усваја се регистрационна пријава и региструје се у Регистар удружења, промена података:

Назив: Удружење пчелара "Ртањ" у Больевцу

матични број: 17626817

и то следећих промена:

- **Заступници:**

Брише се из Регистра:

Име и презиме: Славољуб Пауновић

ЈМБГ: 2601962753311

Адреса: Больевац, Србија

Уписује се у Регистар:

Име и презиме: Душан Милетић

ЈМБГ: 1308981750010

Адреса: Больевац, Србија

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Поступајући у складу са одредбом члана 17. став 3. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, подношењем регистрационе пријаве промене података број БУ 14939/2019, дана 15.11.2019, подносилац је задржао право приоритета одлучивања о тој пријави, засновано подношењем регистрационе пријаве која је решењем регистратора број БУ 12943/2019, од 25.10.2019. године одбачена, јер је утврђено да нису испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 6) истог Закона.

Проверавајући испуњеност услова прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, и у складу са одредбом члана 16. истог закона је донео одлуку као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за послове државне управе, у року од 30 дана од дана објављивања на интернет страни Агенције за привредне регистре, преко Агенције за привредне регистре непосредно писмено, усмено на записник, или путем поште, са административном таксом у износу од 480,00 динара за жалбу по Тар. бр. 6. и таксом за другостепено решење у износу од 550,00 динара по Тар. бр. 9. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 61/05, ... , 95/18 и 38/2019).

3-10/2019

12.10.2019.

Udruženje pčelara Rtanj

Boljevac

Na osnovu člana 54.Statuta udruženja pčelara Rtanj,Skupština Udruženja pčelara Rtanj na sednici održanoj 12.10.2019. godine, donela je:

O D L U K U

O izboru predsednika Udruženja pčelara Rtanj

I

Bira se Miletić Dušan,JMBG 1308981750010 sa adresom Svetosavska 3/18 19370 Boljevac, za predsednika Udruženja pčelara Rtanj .

II

Predsednik Udruženja pčelara Rtanj bira se na mandatni period od četiri godine.

Broj: 3-10/2019

Datum: 12.10.2019.

Predsedavajući

Paunović Slavoljub

PRILOG 2

Izveštaj o ispitivanju: E22-03-24
Uzorak: UZ-201044

Korisnik: PČELARSTVO GILIĆ
Bogovlina,

Tel:

Fax:

e-mail:

Uzorak: MED

Stanje/opis uzorka:

Pakovanje: Ambalaža:

Masa uzorka na prijemu:

Podaci o uzorku dobijeni
od korisnika:

Način dostavljanja uzorka: uzorak dostavio korisnik

Datum prijema uzorka: 28.01.2022

Lokacija izvođenja
laboratorijskih aktivnosti:
prostorije FinsLab-a

Datum početka ispitivanja: 28.01.2022

Datum izdavanja
izveštaja: 28.01.2022

Prilog: Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca*: Nema

* Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca sastavni su deo izveštaja

Ispitivanje: Ispitivanje: E22-0336

Ugovor o ispitivanju: E22-10464

Rezultati senzorskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Metod ispitivanja
Merjenje parametara boje			SE017*
L		46,8	
a		15,3	
b		37,6	
WI		/	

Rezultati fizikalno-hemijских ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Merna nesigurnost	Merna jedinica	Ref. vrednost	Metod ispitivanja
Sadržaj vode	refraktometrijski	16	%			HE058
pH vrednost	potenciometrijski	4,3				HE059*
Električna provodljivost	konduktometrijski	0,59		mS/cm		HE252*
Ukupna kiselost	titrimetrijski	40,5		mmol/kg		HE253*

Ispitivanja izvršena u skladu sa:

- HE058 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda ("Službeni list SFRJ" br. 4/85 i 7/92 i "Sl. list SCG" br. 45/2003-dr. pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 4: Određivanje vode u medu
HE059 Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka i metodama vršenja hemijskih i fizičkih analiza radi kontrole kvaliteta proizvoda od voća i povrća ("Službeni list SFRJ" br. 29/83) metoda 6: Određivanje vrednosti pH
HE252 Bogdanov, S. (2002). Harmonised methods of the international honey commission. Bern, Switzerland: Swiss Bee Research Centre
HE253 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda (Sl. list SFRJ br. 4/85 i 7/92 i Sl. list SCG br. 45/2003-dr. Pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 7
SE017 Colour Measurement Solutions for the Food Industry, Konica Minolta Chroma Meter CR400/410 Instruction Manual

* - metoda koja je van obima akreditacije

Rukovodilac FINSLab-a:

Dr Dragana Plavšić

Kraj izveštaja

Izjava: Rezultati ispitivanja odnose se samo na dostavljeni uzorak. Zabranjeno je umnožavanje izveštaja, izuzev u celini i uz saglasnost laboratorije. Za uzorak koji je dostavio korisnik, FinsLab se održće odgovornosti za validnost rezultata za čije iskazivanje su korišćeni podaci dobijeni od korisnika, a dobijeni rezultati odnose se na uzorak onakav kakav je primljen.

Oznaka: FINSLab-PR-13/O-1

UNIVERZITET U NOVOM SADU
Prirodno-matematički fakultet
Departman za biologiju i ekologiju
Laboratorijska palinologija
Trg Dositeja Obradovića 2, 21000 Novi Sad
tel. +381 21 485 2668 fax. +381 21 450620
www.nspolen.com novisadpolen@gmail.com

ATC
01.424
ЛАБОРАТОРИЈА
ЗА ИСПИТИВАЊЕ
БСНС 1969

Izveštaj o ispitivanju

06.02.2022.

Broj: 2021/37

Datum izdavanja: 23.01.2022.

Predmet ispitivanja:	Polen u medu	Erogovna, stacionarni
Zahtevana/Ugovorena usluga:	Udeo polena u medu utvrđivanje floralnog porekla meda*	35. Pčelarstvo Gilić
Naručilac usluge:	Naučni institut za prehrambene tehnologije Novi Sad	
Zahtev broj:	2021/37	
Oznaka uzorka:	2021/37	
Podaci o uzorku:	Uzorak dostavljen od strane naručioца prema Zahtevu za ispitivanje br. 2021/37	
Laboratorijska obrada uzorka:	Obrađa uzorak u skladu sa DIN 10760: 2002-05	
Prijem uzorka	Početak ispitivanja	Završetak ispitivanja
20.12.2021	20.12.2021	27.12.2021

Rezultati ispitivanja:

Metod ispitivanja: DIN10760: 2002-05 Određivanje relativnog sadržaja polena u medu

Relativni sadržaj polena u medu iskazan u procentima: Lamiaceae S-forma (Salvia) (14.29%), Lamiaceae M-forma (Origanum, Thymus, Mentha, Melissa) (10.10%), Ranunculus acris tip (Clematis vitalba) (8.13%), Sorbus grupa (Prunus, Malus, Pyrus, Crataegus, Sorbus) (8.13%), Ranunculaceae (7.64%), Trifolium pratense-grupa (7.64%), Lamiaceae L forma (Lamium) (4.93%), Ruous (4.19%) Asteraceae S-forma (Carduus/Cirsium/Serratula) (2.45%), Salix (2.46%), Trifolium repens-grupa (2.46%), Tilia (1.97%), Fabaceae (1.72%), Hypericum (1.72%), Plantago (1.72%), Rhus grupa (Cotinus coggygria i Ailanthus altissima) (1.72%), Saxifraga azoides grupa (1.72%), Asteraceae T-forma (Taraxacum, Cichorium) (1.48%), Asteraceae-Senecio tip (Erigeron forma) (1.48%), Apiaceae A- tip (Anthriscus tip) (1.23%), Lotus - grupa (1.23%), Lythrum (1.23%), Asteraceae-Senecio tip (Ambrosia forma) (0.99%), Poaceae (0.99%), Apiaceae (0.74%), Apiaceae H- tip (Heracleum tip) (0.74%), Urtica (0.74%), Vicia-tip (0.74%), Artemisia (0.49%), Echium (0.49%), Onocrychis/Hedysarum (0.49%), Parthenocissus (0.49%), Rumex (0.49%), Zea mays (0.49%) i ostalo (2.46%).

Komentar rezultata ispitivanja:

Komentar o floralnom poreklu meda*: Prema Pravilniku o kvalitetu meda i drugih proizvoda pčela (Sl.glasnik RS 101/15) analizirani med predstavlja cvetni ili nektarni med (dobijen od nektara biljaka); i to višecvetni/polifloralni med

Napomene:

*utvrđivanje i komentar o floralnom poreklu meda nije u obimu akreditacije

Analizu uradio:

dr Predrag Radišić, naučni saradnik

Direktor Departmana za biologiju i ekologiju

dr Goran Anačkov, red. prof.

Šef Laboratorijske palinologije:

dr Predrag Radišić, naučni saradnik

Dekan Prirodno-matematičkog fakulteta

dr Milica Pavkov Hrvojević, red. prof.

Rezultati ispitivanja se odnose isključivo na ispitivanu uzorku.

Ovaj dokument se ne smre reproducovati bez dozvoljenja Laboratorijske palinologije, Departmana za biologiju i ekologiju FNM-a u Novom Sadu.

Naučni institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu
Laboratorijski centar za kvalitet i bezbednost hrane
Bul.cara Lazara 1, 21000 Novi Sad; tel: 021 485 3825; fax: 021 450 725
e-mail: finslab@fins.uns.ac.rs

Izveštaj o ispitivanju: E22-0334

Činjenički uzorak: E22010402

Korisnik: **DUŠAN MILETIĆ**
Vrbovac,

Tel:

Fax:

e-mail:

Uzorak: MED

Stanje/opis uzorka:

Pakovanje: Ambalaža:

Masa uzorka na prijemu:

Podaci o uzorku dobijeni od korisnika:

Način dostavljanja uzorka: uzorak dostavio korisnik

Datum prijema uzorka: 28.01.2022

Lokacija izvođenja laboratorijskih aktivnosti: prostorije FinsLab-a

Datum početka ispitivanja: 28.01.2022

Datum izdavanja izveštaja: 28.01.2022

Prilog: Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca*: Nema

* Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca sastavni su deo izveštaja

Izjava: Rezultati ispitivanja odnose se samo na dostavljeni uzorak. Zabranjeno je umnožavanje izveštaja, izuzev u celini i uz saglasnost laboratorije. Za uzorak koji je dostavio korisnik, FinsLab se održice odgovornosti za validnost rezultata za čije iskazivanje su korišćeni podaci dobijeni od korisnika, a dobijeni rezultati odnose se na uzorak onakav kakav je primljen.

Oznaka: FINSLab-PR-13/O-1

Izdanje: I/01.11.2019. Strana 1 od 2

Rezultati senzorskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Metod ispitivanja
Merenje parametara boje			SE017*
L		40,6	
a		18,2	
b		31,2	
W ₁		/	

Rezultati fizičko-hemijskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Merna nosičnost	Merna jedinica	Ref. vrednost	Metod ispitivanja
Sadržaj vode	refraktometrijski	16,6	%			HE058
pH vrednost	potenciometrijski	4,3				HE059*
Električna provodljivost	konduktometrijski	0,70		mS/cm		HE252*
Ukupna kiselost	titrimetrijski	47,1		mmol/kg		HE253*

Ispitivanja izvršena u skladu sa:

- HE058 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda ("Službeni list SFRJ" br. 4/85 i 7/92 i „Sl. list SCG“ br. 45/2003-dr. pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 4: Određivanje vrednosti vode u medu
 - HE059 Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka i metodama vršenja hemijskih i fizičkih analiza radi kontrole kvaliteta proizvoda od voća i povrća ("Službeni list SFRJ" br. 29/83) metoda 6: Određivanje vrednosti pH
 - HE252 Bogdanov, S. (2002). Harmonised methods of the international honey commission. Bern, Switzerland: Swiss Bee Research Centre
 - HE253 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda (Sl. list SFRJ br. 4/85 i 7/92 i Sl. list SCG br. 45/2003-dr. Pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 7 - Određivanje kiselosti (t)
 - SE017 Colour Measurement Solutions for the Food Industry, Konica Minolta Chroma Meter CR400/410 Instruction Manual
- * - metoda koja je van obima akreditacije

Rukovodilac FINSLab-a:

Dr Dragana Plavšić

Kraj izveštaja

Izjava: Rezultati ispitivanja odnose se samo na dostavljeni uzorak. Zabranjeno je umnožavanje izveštaja, izuzev u celini i uz saglasnost laboratorije. Za rezultat koji je dostavio korisnik, FinsLab se odriče odgovornosti za validnost rezultata za čije iskazivanje su korišćeni podaci dobijeni od korisnika, a dobijeni rezultati odnose se na uzorak onakav kakav je primljen.

Oznaka: FINSLab-PR-13/O-1

UNIVERZITET U NOVOM SADU
Prirodno-matematički fakultet
Departman za biologiju i ekologiju
Laboratorija za palinologiju
Trg Dositeja Obradovića 2, 21000 Novi Sad
tel. +381 21 485 2668 fax. +381 21 450620
www.nspolen.com novisadpolen@gmail.com

ЛАБОРАТОРИЈА
ЗА ИСПИТИВАЊЕ
БОИ ЕС 120/2

Izveštaj o ispitivanju

2021/01/26/2022.01.23.

Broj: 2021/40

Datum izdavanja: 23.01.2022.

Predmet ispitivanja: Polen u medu Vrbovac, stacionarni

Zahtevana/Ugovorena usluga: Udec polena u medu 39. Dušan Miletić

i utvrđivanje floralnog porekla meda*

Naručilac usluge: Naučni institut za prehrambene tehnologije
Novi Sad

Zahtev broj: 2021/40

Oznaka uzorka: 2021/40

Podaci o uzorku: Uzorak dostavljen od strane naručioca prema Zahtevu za ispitivanje br. 2021/40

Laboratorijska obrada uzorka: Obrada uzorka u skladu sa DIN 10760: 2002-05

Prijem uzorka	Početak ispitivanja	Završetak ispitivanja
20.12.2021	20.12.2021	28.12.2021

Rezultati ispitivanja:

Metod ispitivanja: DIN10760: 2002-05 Određivanje relativnog sadržaja polena u medu.

Relativni sadržaj polena u medu iskazan u procentima: Sorbus grupa (Prunus, Malus, Pyrus, Crataegus, Sorbus) (27.55%), Ranunculus acris tip (Clematis vitalba) (10.65%), Acer (6.25%), Apiaceae A- tip (Anthriscus tip) (6.25%), Rubus (5.66%), Echium (3.94%), Tilia (3.47%), Lamiaceae S-forma (Salvia) (3.24%), Plantago (3.01%), Robinia pseudoacacia (3.01%), Ranunculaceae (2.78%), Lamiaceae M-forma (Origanum, Thymus, Mentha, Melissa) (2.55%), Salix (2.55%), Hypencum (2.08%), Urtica (1.85%), Poaceae (1.62%), Fabaceae (1.39%), Trifolium repens-grupa (1.39%), Trifolium pratense-grupa (1.16%), Asteraceae T-forma (Taraxacum, Cichorium) (0.93%), Asteraceae-A forma (Achillea) (0.93%), Cornus sanguinea (0.69%), Zea mays (0.69%), Aesculus hippocastaneum (0.46%), Asteraceae-Senecio tip (Senecio, Solidago) (0.46%), Fraxinus ornus (0.46%), Lotus - grupa (0.46%), Parthenocissus (0.46%), Rosaceae (0.46%), Rtanj S Genista grupa Cytisus tip (0.46%) Scrophulariaceae (0.46%), Solanum (0.46%) i ostalo (2.31%).

Komentar rezultata ispitivanja:

Komentar o floralnom poreklu meda*: Prema Pravilniku o kvalitetu meda i drugih proizvoda pčela (Sl glasnik RS 101/15) analizirani med predstavlja cvetni ili nektarni med (dobijen od nektara biljaka) i to višecvjetni /polifloralni med.

Napomene:

*utvrđivanje i komentar o floralnom poreklu meda nije u obimu akreditacije

Analizu uradio:

Sef Laboratorije za palinologiju:

dr Predrag Radišić, naučni saradnik

dr Predrag Radišić, naučni saradnik

Direktor Departmana za biologiju i ekologiju

Dekan Prirodnno-matematičkog fakulteta

dr Goran Anačkov, red. prof.

dr Milica Pavkov Hrvojević, red. prof.

Rezultati ispitivanja se odnose isključivo na ispitivani uzorak.

Ovaj dokument se ne smi reproducovati bez dozvoljenja Laboratorije za palinologiju, Departmana za biologiju i ekologiju, FMF-a u Novom Sadu.

Izveštaj o ispitivanju F22-0307

Broj uzorka F22-10455

Korisnik: **SLAVICA MARINKOVIĆ**
Šarbanovac, Podnožje Rtnja, mesto zvano
Barane,

Tel:

Fax:

e-mail:

Uzorak: **MED**

Stanje/opis uzorka:

Pakovanje: Ambalaža:

Masa uzorka na prijemu:

Podaci o uzorku dobijeni od korisnika:

Način dostavljanja uzorka: uzorak dostavio korisnik

Datum prijema uzorka: 28.01.2022

Lokacija izvođenja laboratorijskih aktivnosti: prostorije FinsLab-a

Datum početka ispitivanja: 28.01.2022

Datum izdavanja izveštaja: 28.01.2022

Prilog: Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca*: Nema

* Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca sastavni su deo izveštaja

Naučni institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu
Laboratorija za tehnologiju, kvalitet i bezbednost hrane

Bul.cara Lazara 1, 21000 Novi Sad; tel: 021 485 3825; fax: 021 450 725
e-mail: finslab@fins.uns.ac.rs

Rezultati senzorskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Metod ispitivanja
Merenje parametara boje			SE017*
L		46,4	
a		15,4	
b		38,6	
Wt		/	

Rezultati fizikalno-hemijskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Merna nesigurnost	Merna jedinica	Ref. vrednost	Metod ispitivanja
Sadržaj vode	refraktometrijski	14,6		%		HE058
pH vrednost	potenciometrijski	4,1				HE059*
Električna provodljivost	konduktometrijski	0,56		mS/cm		HE252*
Ukupna kiselost	titrimetrijski	40,4		mmol/kg		HE253*

Ispitivanja izvršena u skladu sa:

- HE058 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda ("Službeni list SFRJ" br. 4/85 i 7/92 i „Sl. list SCG“ br. 45/2003-dr. pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 4: Određivanje vrednosti pH
- HE059 Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka i metodama vršenja hemijskih i fizičkih analiza radi kontrole kvaliteta proizvoda od voća i povrća ("Službeni list SFRJ" br. 29/83) metoda 6: Određivanje vrednosti pH
- HE252 Bogdanov, S. (2002). Harmonised methods of the international honey commission. Bern, Switzerland: Swiss Bee Research Centre
- HE253 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda (Sl. list SFRJ br. 4/85 i 7/92 i Sl. list SCG br. 45/2003-dr. Pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 7
- SE017 Colour Measurement Solutions for the Food Industry, Konica Minolta Chroma Meter CR400/410 Instruction Manual

* - metoda koja je van obima akreditacije

Rukovodilac FINSLab-a:

Dr Dragana Plavšić

Kraj izveštaja

Izjava: Rezultati ispitivanja odnose se samo na dostavljeni uzorak. Zabranjeno je umnožavanje izveštaja, izuzev u celini i uz saglasnost laboratorije. Za uzorak koji je dostavio korisnik, FinsLab se održće odgovornosti za validnost rezultata za čije iskazivanje su korišćeni podaci dobijeni od konsnika, a dobijeni rezultati odnose se na uzorak onakav kakav je primljen.

Oznaka: FINSLab-PR-13/O-1

Naučni institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu
Laboratorija za tehnologiju, kvalitet i bezbednost hrane

Bul.cara Lazara 1, 21000 Novi Sad; tel: 021 485 3825; fax: 021 450 725
e-mail: finslab@fins.uns.ac.rs

Izveštaj o ispitivanju: E22-0335

Broj uzorka: E22010493

Korisnik: LJILJANA I ŽIVOJIN IVKOVIĆ
Nikolinac,

Tel:

Fax:

e-mail:

Uzorak: MED

Stanje/opis uzorka:

Pakovanje: Ambalaža:

Masa uzorka na priјemu:

Podaci o uzorku dobijeni od korisnika:

Način dostavljanja uzorka: uzorak dostavio korisnik

Datum prijema uzorka: 28.01.2022

Lokacija izvođenja laboratorijskih aktivnosti: prostorije FinsLab-a

Datum početka ispitivanja: 28.01.2022

Datum izdavanja izveštaja: 28.01.2022

Prilog: Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca*: Nema

* Rezultati dobijeni od eksternih isporučilaca sastavni su deo izveštaja

Izjava: Rezultati ispitivanja odnose se samo na dostavljeni uzorak. Zabranjeno je umnožavanje izveštaja, izuzev u celini i uz saglasnost laboratorije. Za uzorak koji je dostavio korisnik, FinsLab se odriće odgovornosti za validnost rezultata za čije iskazivanje su korišćeni podaci dobijeni od korisnika, a dobijeni rezultati odnose se na uzorak onakav kakav je primljen.

Oznaka: FINSLab-PR-13/O-1

Izdanje: I/01.11.2019. Strana 1 od 2

Rezultati senzorskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Ref. vrednost	Metoda izveštaja
Merenje parametara boje			SE017*	
L		42,3		
a		18,9		
b		34,9		
WI		/		

Rezultati fizičko-hemijeskih ispitivanja

Parametar	Tehnika	Rezultat	Metra neostigmoš	Metra jedinica	Ref. vrednost	Metoda izveštaja
Sadržaj vode	refraktometrijski	16	%		HE058	
pH vrednost	potenciometrijski	4,3			HE059*	
Električna provodljivost	konduktometrijski	0,68		mS/cm	HE252*	
Ukupna kiselost	titrimetrijski	39,3		mmol/kg	HE253*	

Ispitivanja izvršena u skladu sa:

- HE058 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda ("Službeni list SFRJ" br. 4/85 i 7/92 i "Sl. list SCG" br. 45/2003-dr. pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 4: Određivanje vode u medu
 - HE059 Pravilnik o metodama uzimanja uzoraka i metodama vršenja hemijskih i fizičkih analiza radi kontrole kvaliteta proizvoda od voća i povrća ("Službeni list SFRJ" br. 29/83) metoda 6: Određivanje vrednosti pH
 - HE252 Bogdanov, S. (2002). Harmonised methods of the international honey commission. Bern, Switzerland: Swiss Bee Research Centre
 - HE253 Pravilnik o kvalitetu meda i drugih pčelinjih proizvoda i metodama za kontrolu kvaliteta meda i drugih pčelinjih proizvoda (Sl. list SFRJ br. 4/85 i 7/92 i Sl. list SCG br. 45/2003-dr. Pravilnik i 4/2004-dr. Pravilnik) metoda 7
 - SE017 Colour Measurement Solutions for the Food Industry, Konica Minolta Chroma Meter CR400/410 Instruction Manual
- * - metoda koja je van obima akreditacije

Rukovodilac FINSLab-a:

Dr Dragana Plavšić

Kraj izveštaja

Izjava: Rezultati ispitivanja odnose se samo na dostavljeni uzorak. Zabranjeno je umnožavanje izveštaja, izuzev u celini i uz saglasnost laboratorije. Za uzorak koji je dostavio korisnik, FinsLab se odriče odgovornosti za validnost rezultata za čije iskazivanje su korišćeni podaci dobijeni od korisnika, a dobijeni rezultati odnose se na uzorak onakav kakav je primljen.

Oznaka: FINSLab-PR-13/O-1

Izdavanje: I/01.11.2019. Strana 2 od 2

UNIVERZITET U NOVOM SADU
Prirodno-matematički fakultet
Departman za biologiju i ekologiju
Laboratorija za palinologiju
Trg Dositeja Obradovića 2, 21000 Novi Sad
tel. +381 21 485 2668 fax. +381 21 450620
www.nspolen.com novisadpolen@gmail.com

ЛАБОРАТОРИЈА
ЗА ИСПИТИВАЊЕ
ISO/IEC 17025

Izveštaj o ispitivanju

06.01.2022 - 16/21-Y-A
11/132

Broj: 2021/32

Datum izdavanja: 23.01.2022.

Predmet ispitivanja:

Polen u medu

Nikolinac

Zahtevana/Ugovorena usluga:

Udeo polena u medu

46. Ljiljana Ivković

utvrđivanje floralnog porekla meda

Naručilac usluge:

Naučni institut za prehrambene tehnologije

Novi Sad

Zahtev broj:

2021/32

Oznaka uzorka:

2021/32

Podaci o uzorku:

Uzorak dostavljen od strane naručioца prema Zahtevu za ispitivanje br.

2021/32

Laboratorijska obrada uzorka: Obrada uzorka u skladu sa DIN 10760: 2002-05

Prijem uzorka

22.11.2021.

Početak ispitivanja

22.11.2021

Završetak ispitivanja

30.11.2021

Rezultati ispitivanja:

Metod ispitivanja: DIN10760: 2002-05 Određivanje relativnog sadržaja polena u medu

Relativni sadržaj polena u medu iskazan u procentima: Sorbus grupa (Prunus,Malus,Pyrus, Crataegus,Sorbus) (19.06%), Trifolium repens-grupa (10.40%), Trifolium pratense-grupa (10.05%), Brassicaceae (6.76%), Filipendula (5.37%), Boraginaceae (4.33%), Asteraceae T-forma (Taraxacum, Cichorium) (4.16%), Echium (3.64%), Ranunculaceae (3.29%), Cornus sanguinea (3.12%), Asteraceae-A forma (Achillea) (2.95%), Apiaceae H- tip (Heracleum tip) (2.77%), Lamiaceae M-forma (Origanum, Thymus, Mentha, Melissa) (2.60%), Sedum tip (Sedum/Sempervivum) (2.60%), Asteraceae S-forma (Carduus/Cirsium/Serratula) (2.08%), Rubus (1.91%), Helianthemum nummularium-grupa (1.73%), Apiaceae A- tip (Anthriscus tip) (1.04%), Artemisia (0.87%), Onobrychis/Hedysarum (0.87%), Plantago (0.87%), Robinia pseudoacacia (0.87%), Rtanj 5 Genista grupa Cytisus tip (0.87%), Asteraceae J-forma (Centaurea jacea) (0.69%), Chenopodiaceae (0.69%), Hypericum (0.69%), Lamiaceae S-forma (Salvia) (0.69%), Poaceae (0.69%), Polygonaceae (0.69%), Rtanj 6 (0.69%), Fabaceae (0.52%), Zea mays (0.52%) i ostalo (1.91%).

Komentar rezultata ispitivanja:

Komentar o floralnom poreklu meda* Prema Pravilniku o kvalitetu meda i drugih proizvoda pčela (Sl glasnik RS 101/15) analizirani med predstavlja cvetni ili nektarni med (dobijen od nektara biljaka) i to višecvetni /polifloralni med.

Napomene:

*utvrđivanje i komentar o floralnom poreklu meda nije u obimu akreditacije

Analizu uradio:

dr Predrag Radišić, naučni saradnik

Direktor Departmana za biologiju i ekologiju

dr Goran Anačković, red. prof.

Šef Laboratoriјe za palinologiju:

dr Predrag Radišić, naučni saradnik

Dekan Prirodno-matematičkog fakulteta

dr Milica Pavkov Hvojević, red. prof.

Rezultati ispitivanja se odnose isključivo na ispitivanu uzorku.

Ovaj dokument se ne smre reproducovati bez dozvole Laboratoriјe za palinologiju, Departmana za biologiju i ekologiju, PMF-a u Novom Sadu.

PRILOG 3

ПРАВИЛА

ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ

ФИРМА И СЕДИШТЕ.

Члан 1.

На основу члана 1 тач. 2, 4 и 5 под А Закона о земљорадничким и занатским Задругама, оснива се удружење под фирмом:

Пчеларска задруга.

Седиште је задрузи у
(през бановина)

ОДГОВОРНОСТ.

Члан 2.

Задруга се оснива на уделници, а сваки задругар одговара за обавезе задруге десет пута, којико износи збир сума свих његових удела, према одредбама закона за задруге са ограниченој одговорношћу.

ЗАДАТАК

Члан 3.

Задатак је задрузи:
1. да први све оне послове који стое у вези са пчеларством, као:

а) да даје сва употребна и материјална потребна знања о рационалним пчеларству; гајењу пчела, ширењу напредних метода и користих веома пронадзака, утврђених чинући и практично;

б) да шири међу западногермана практична и опробана знања посмону книга, листова, јавних предававања и сличног посвртом на пчеланику своме или својим задругарима;

2. да набавља својим западногермана сва средства и предмете потребне пчеларству као што су: кошнице, разноврсне алатке, посак, вештачко саће, судове за мед, справе и машине, семе и саднице медоносног биља и дрвена, мед и шећер у случају потребе прихранивања пчела, предмете потребне за лечење различитих болести, и т. д.

ради тога може установити и своје радионице за израду кошница и других пчеларских алатка, вештачког саћа, судова и других пчеларских потреба;

3. да све ове набављене или претпоставлене предмете и потребе пчеларске уступи својим задругарима за готов новац или на отплату;

4. да се стара о субсидирајућеметодији и бољести пчела и да обезбеђује од помора првијављене пчеле својих задругара;

5. да прима од својих задругара иск и власак ради заједничке продаје или прераде. У том случају задруга се стара о заједничкој продаји преради свих производа онако како то најбоље и најкорисније буде било по опште интересе западногермана;

6. да оснује заједнички задружни пчеларски и

сагради потребне зграде за пчеларење, прераду пчеларских производа, сместишта за производе своје, набављену робу, и производе својих задругара примићених на заједничку продају или прераду;

7. да веће справе и машине које не може набавити појединач, набавља ради заједничке употребе и даје их задругарима на послуку уз наплату ујма у натури или у готовом новцу, како то буде пословником уређено;

8. да у свакој прилици штити и заступа интересе својих задругара пчелара и представља их кад је то потребно при решавању о питањима која се односе на пчеларство и све оно што је сањим у вези.

ТРАЈАЊЕ.

Члан 4.

Задруга постоји правно од дана кад је надлежни окружни суд уведе у задужни регистар. Задруга се оснива на неодређено време, а престаје и ликвидира према одредбама Закона о земљорадничким и занатским задругама (члан 62—71).

ЗАДРУГАРИ.

Члан 5.

Задругар ове задруге може бити:

1. Сваки домаћин из

који има највећу пуну тештама кошницу, који има право да располаже својим имањем, који није под старавоштвом или стечајем и који ужива сва грађанска права;

2. Који није задругар неке друге овакве исте задруге.

Приступиму у задругу, задругар мора пријавити број својих кошница, чије ће производе доносити ради продаје у задругачки магацин.

Исто тако сикре године не пријавити до 30 јуна дотичне године број кошница пучних са пчелама.

Члан 6.

Ко по потврди ових пратила хоче да ступи у ову задругу, треба да поднесе писмену молбу управном одбору.

Онај кога управни одбор одобре (не прими), може се жалити првој скупштини задругара.

Члан 7.

Примљени задругар мора поднети писмену изјаву, у којој мора бити извркот написано колико удела уписује и да одговора листом пута онолико, колико износи збир сума свих чланицких удела, како за будуће обавезе задруге, тако и за обавезе што их је задруга пре његовог ступања на се примила (члан 12 и 15 Закона о земљорад. и занатским задругама).

Потпис на овој изјави мора бити приходно оверен од задруге.

Подношењем изјаве постаје задругар члан 8.

надлежни окружни суд уведе у списак задругара ове задруге.

Члан 8.

Задругарство престаје:

1. Кад задругар умре;
2. Кад задругар сам иступи из задруге;
3. Кад се задругар исели из области задруге;
4. Кад задругар буде из задруге искључен.

Члан 9.

Кад задругар умре, његов правни наследник наслеђује га у свима правима и дужностима у задрузи. То наследство у задрузи траје две године, за које време траје и одговорност покојног задругара за обавезе задруге (члан 57 Закона). Где има више правних наследника, ту ће они изменју себе изабрати и обвластити једнога да их у овој задрузи заступа.

Члан 10.

Сваки задругар може да иступи кад хоче.

О своме иступању он мора јавити задрузи писмено. На ово писмено задруга му издаје реверс. Задругар може и пред објужним судом изјавити да хоче из задруге да иступи.

Члан 11.

Задругар који се сели из области задруге, мора такође писмено јавити задрузи о свом иступању. И њему задруга јомда издаје реверс.

Члан 12.

Мора се искључити из задруге сваки онај задругар:

1. Који не доле на три скупштине задругара узастопче, а не може да оправда своје изостанке;

2. Који не испуњава своје дужности према задрузи;

3. Који оно што му је задруга набавила, прода или уступи незадругару, који задружну справу и друго што је на послугу узео, даде не-задругару на послугу;

4. Који незадругару помаже и ради задужним справама;

5. Који не плати свој дуг на време, него задруга мора да тражи наплату судским путем;

6. Који ради противу угледа и интереса задруге, а особито који сплеткари и замата задругаре;

7. Који падне под стечај, и уопште који више нема погодаба из члана 5 оних правила. О искључењу из задруге управни одбор. То се решење, у коме су наведени узроци, писмено и неодложно даје (скупштава) искључење. Противу одлуке управног одбора, искључени се може жалити првој скупштини задругара.

Члан 13.

Задругар који умре, који сам истуши из за- друге, који се исели из области задруге, или буде из задруге искључен, престаје бити задругар од дана кад првостепени суд прими известај о смрти, истунању, иселењу или искључењу његовом. Кад задругар умре, његова не породица изве-

сти писмено о томе ову задругу, што ако она не учини, учиник председник задруге по своме са- знању.

Члан 14.

Право је задругара:

1. Да лично судељује на скупштинама с правом решавања;
2. Да чини предлоге у погледу задруге и њеног пословавања;
3. Да захтева на увиђај скупштинске запи- снике;
4. Да захтева препис годинског рачуна за другина;
5. Према овим правилима и пословнику:
 - a) да предаје задрузи све своје производе и њихове прерадевине ради заједничке продаје или прераде, и користи се њеном услугом и продајом;
 - b) да набавља од задруге чине, храну за пчеле (у случају потребе прихране), семе и саднице медоносног биља, судове, алатке и други пчеларски прибор и артикље;
 - c) да обезбеди код задруге своје пријављење пчеле — кошнице противу помора;
 - d) да се користи кредитом т.ј. набавком на отплату потребних ствари и артикала, потребних му око пчеларења и пчеларских производа;
 - e) да се служи задужном книжницом и ли- тературом из књижнице, и походи сва предаваша и курсеве приређене у смеру унапређења пчеларства;

- б) да ужива све користи од задужнога пословавња;
- е) да се служи задужним справама у своме раду око пчела, оним које су набављене у смеру заједничке употребе.

Члан 15.

Дужности су задругара:

- 1.) Да на сваку пријављену кошницу утише по један удео и да га уплати по одредбама ових правила и пословника. Један задругар може утишати и више удела, но више од 100 удела не може имати ни један задругар, па микар има и више од стог кошница насељених пчелом.
- 2.) Ако му се пак смањи број насељених кошница испод онога за колико има уписаных удела, не може тражити и смањење удела, али зато при поновном установљењу тога броја неке утишавати и утишавати поново уделе, осим ако се тај број попуни преко оног ранијег броја.

Разуме се да се и тада мора водити рачун о одредбама става 1.) овога члана (до 100 удела).

- 3.) Да одговара за обавезе задругине десет пута колико износи збир суме свих његових удела, а према одредбама Закона за задруге с ограниченим одговорношћу.

- 4.) Да долази и судељује на свим скупштинама задругиним и да помаже свим силама да се остварије задатак задругине.
- 5.) Да у свакој прилици има на уму удео и интересе задругине, и да их чува и брани.

- 6.) Да доноси и предаје задрузи у циљу заједничке продаје и прераде све своје производе добивене од својих пчела; да се стара да ови производи буду чисти и природни, како би се код продаје очувао добар глас задругним производима и да сноси последице ако противно чини.

- 7.) Да све своје потребе, прибор и алаге и друге артикли, набавља само преко своје задруге, и да се служи задружним справама за заједничку употребу кад за то има потребу, онако како ова правила и пословник одређују, т.ј. ако ових справа буде имало.

- 8.) Ако задругар остане без пчела, на њу се неће применити одредба чл. 12 тачка 2, пре него претеку 6 месеца, а да би се то знало, он мора извести задругу писмено, чим му последња кошница са пчелама угине или ма како нестане.

- 9.) Да се у свему влада по одредбама ових правила, пословника и скупштинских одлука, особито да врши све одредбе у погледу обезбеђења пчела, неге, хране, пчелника, каквоће меда, воска, чистоће судова, плацања дуга, доносца производа и т.д.

ОРГАНИ ЗАДРУГИНИ.

Члан 16.

Органи задругини су:

1. Управни одбор;
2. Надзорни одбор;
3. Скупштина;
4. Стручно особље и послуга.

УПРАВНИ ОДБОР.

Члан 17.

Управни одбор саставји се из 5 чланова, који бирају између себе претседника. Чланове управног одбора бира скупштина из средине задругара. Они морају знати читати и писати.

Чланови управног одбора бирају се на две године.

Прве године иступају двојица, на које падне кошка. Друге године иступају остало тројица. После тога рока иступају увек једне године двојица, а друге године тројица по реду избора. На место њихово наредна скупштина бира друге. И стари чланови могу бити поново бирани.

Ако је члан умре, или отступиши пре рока, прва скупштина бира на његово место другога члана. Избор новога члана важи за оно време, за које је имао важити избор прењашњега члана на чије место долази. Али ако би се број чланова управног одбора, сирку или отступашем, толико смамао да не би могао пуноважно решавати, тада је надзорни одбор дужан сазвати ванредну скупштину, која ће попунити упражњена места, и то најдве за 10 дана.

Члан 18.

За легитимисање чланова управног одбора служи извештеј суда, да су лица у њему именована као чланови управног одбора уведена у задужни регистар.

11

Члан 19.

Задругу потписују: претседник са још једним чланом управног одбора.

Сматра се да је задруга пуноважно потписана, кад они који су овлашћени за потписивање имена њезина испод истога ставе и своје потписе.

Члан 20.

Управни одбор представља и пуноважно заступа задругу на суду и ван суда.

У случају каква спора, кад се у име задруге мора полагати заклетву, полагање је сви чланови управног одбора, или један од њих кога одреди суд.

За доказ по јединицима, полаже заклетву, уместо њих, задругин књиговођа.

Члан 21.

Обите дужности управног одбора су:

1. Да се тачно држи закона, ових правила и пословника, и да тачно извршије закључке скупштинске;
2. да решава о примању и исхључивању задругара;
3. да поставља службенке и послугу, да им одређује награду, да их контролише у раду и да их отпуши;
4. да издаје сва упутства и шире потребна знања, сам или преко стручних људи, усмено, пратично, путем литературе и књижевности, приређиванијем предавања, курсева, о свима питањима из члочарства или потреба пчеларских. Учествовањем

на изложбама са пчеларским производима својих задругара, како би се награђивашем добрих производа, или усавршавањем рада, потстrekавали на болни, савршенији и интензивнији рад;

5. да набавља својим задругарима све оно што је предвиђено у члану 3, тач. 2 и 7 ових правила и да одређује цене, по којим ће се што уступати задругарима;

6. да одобрава позајмице задругарима у смислу члана 3 тач. 3 ових правила, по одредбама пословника, а у границима оне суме коју је скупштина одредила; да пази да се те позајмице тачно и на време враћају — плацају, и да подлиже тужбе код надлежног суда противу неуредних платиши;

7. да надзорава пчеларник, магацине, робу, производе, прераду производа, примање производа и робе, продају ових, руковање пчеларником, задружним справама и њихово одржавање, зграда и одељака, радионица и т. д.;

8. да се стара о најпрорабитацијију продаји и паковању меда, воска и њивских прeraђевина, а нарочито да се међу прими и класира тако како ће му се најбоља цена и глас постини и одржати. Исто тако и прeraђевине од њих код друге произведене или код самих задругара;

9. да бира из своје средине нарочити одбор стручних лица за пријем и преглед меда, воска, прeraђевина и осталих производа од њих који се пријавују од задругара, и одређује цену по којој ће се они примати;

10. да уреди посебно стовариште производа пчеларских, а засебно прeraђevina задругних.

Тако исто одвојено стовариште робе и предмета који се уступају задругарима за готово или на кредит;

11. да пази да се уплате тачно положу, и то како оне на уделе, тако и уплате за накнаду — обезбеђење за угинуле пчеле задругарске;

12. да у споразуму са надзорним одбором пропише правилник о обезбеђењу пчела својих задругара од болести и помора. Или ако код Главне пчеларске задруге или Савеза постоји ова врста обезбеђења, да у споразуму или преко њих ово обезбеђење извршује;

13. да закључује и уговора зајмове на име за друге а у границима оне суме коју скupштина одреди, и да се стара о тачноме и уредноме отпечањивању тих зајмова;

14. да решава о свима расходима задругиним; 15. да новац који би бескорисно лежао у задруги, предаје на чување и под интерес Главном савезу срп. земљ. задруга или Главној пчеларској задрузи, а најближој земљорадничкој задрузи мање суме, потребне за своје редовно пословање;

16. да надзорава рад књиговне, магационара, благајника, стручњака за продају и послуге, као и свега персонала на послу; да на крају сваког месеца прегледа задругине књиге, писмена, новац, обавезнице, робу — трг на ствараршту, производе на смештишту и прeraђevине, справе и свеколику задружну имовину, и да се том приликом уверава да ли је задругино стање исправно, као и да ли се књиге уредно воде;

17. да на крају сваке године изврши попис

свеколике задругтине имовине, и том приликом да састави годишни рачун о раду и стању задругтином по свршетку године;

18. да најдаље за три месеца у току идуће године — до 31 марта те године — сазове редовну годишњу скupštinu задругара, и да јој поднесе годишњи рачун и извештај о своме раду за прошлу годину;

19. да сазове ванредну скupštinu кад год то интереси задруге захтевају;

20. да у смислу закона (чл. 12, 25 и 55) тачно пријављују суду свако привављање — ступање и иступање задругара, као и сваку промену у управном одбору;

21. да присуствује прегледу надзорника Главног савеза српских земљорад. задруга;

22. да по један члан управног одбора буде у задрузи, пчеланику и стварашту (да редује — дежура) увек и за све време кад су они отворени.

Члан 22.

Управни ће се одбор још старати, да се међу задругарима установи и одржава узајамно помагање у раду, особито у случајевима: кад се неки задругар разболи, кад оде на далеки пут или војнуvezboj, рат и томе слично, а његови укућани не могу због оскудице радне снаге стини да сами све ураде и на време сирше.

Члан 23.

Чланови управног одбора саставују се на редовне седнице најмање једанпут месечно, и то увек

у напред одређен дан и час, без ичијег позива. Осим тога се састају по потреби на позив претседника, или ако је претседник спречен на позив заменика му. Претседник је дужан сазвати седницу управног одбора и онда кад то писмено затражи од њега један члан истога одбора.

Кад је претседник спречен, управни одбор му одређује из своје средине заменика.

Засјућући седница управног одбора пуноважни су, кад су на седници најмање три одборска члана, рачунајући ту и онога који претседава.

Одлуке се доносе споразумом. Кад не може да се постигне споразум, онда се гласа. Решава приста већина, а на случај једнаке поделе гласова решава глас онога који претседава.

Члан 24.

Кад се решава о позајмици кога члана управног одбора, о потпису његовом, или иначе о питању у којем је он лично заинтересован, он не може бити присутан на седници, а одлуке управног одбора о том питању морају се доставити надзорном одбору, без чијег одобрења оне не могу бити пуноважне нити извршиле.

Члан 25.

О венаћу и решавању на седници управног одбора води се записник.

Записник води књиговоћа.

У записник се бележе и одвојена мишљења појединих чланова управног одбора.

Записник потписују: претседник управног од-

бора, чланови који су били на седници и књиговоћа.

Члан 26.

Чланови управног одбора одговорни су за-
дружи целим својим имањем солидарно за штету
која би настала од противзаконога или неправил-
нога вришења њихове дужности, или отуда што би
прекорачили међе свога права и свога круга по-
словања, које им закон или ова правила одређују
те тиме задругу оштетили.

Но ова одговорност не може пасти на онога
члана управног одбора, који је одмах против
одлуке и одредбе одборове протестовао и над-
зорном одбору писмено протест доставио, или ако
није учествовао у посту којим је штета задрузи
учињена.

Одребе које важе за чланове управног одбо-
ра, важе и за њихове заменике (члан 30 и 33 ових
правила).

Члан 27.

Претседник руковођи у име управног одбора,
а у смислу ових правила и пословника задругиног,
све пословље у задрузи.

НАДЗОРНИ ОДБОР.

Члан 28.

Надзорни одбор састоји се из 5 чланова, који
бирају између себе претседника и пословноћу.

Чланове надзорног одбора бира скупштина
из средине задругара. Они морају знати читати и
писати.

Чланови надзорног одбора бирају се на две
године.

Прве године иступају двојица, на које падне
кошка. Друге године иступају остала тројица. По-
сле тога рок иступају увек једне године по дво-
јица, а друге по тројица — по реду избора. На
место њихово скупштина бира друге. И стари чла-
нови могу бити поново бирани.

Ако који члан умре, или отступи пре рока,
прва наредна скупштина бира на његово место
другога члана. Избор новога члана важи за оно
време, за које је имао важити избор пређашњега
члана на чије место долази.

Но ако би се број чланова надзорнога одбора,
смрћу или отступањем, смањио на тројицу, ова
тројица морају одмах сазвати скупштину која ће
потпунити упражњена места.

Члан 30.

Чланови надзорног одбора не могу једновре-
менно бити и чланови управног одбора нити могу
ове заступати, они не могу ни као књиговоћа, ма-
гацинер, благајник, или макакав службеник во-
дити послове задругине. Само у случају члана 33
ових правила може надзорни одбор поједине чла-
нове своје одређивати да заменују чланове управ-
ног одбора. За то време и све док им се не изда-
на разрешница, заступници из реда чланова надзор-
ног одбора не смеју вршити и својих дужности
у увономе одбору.

Ако који члан управног одбора из овога иступи, то он не може бити биран за члана надзорног одбора, све докле као члан управног одбора не добије разрешницу.

Члан 31.

За легитимисање члanova надзорног одбора служи скupштински записник.

Члан 32.

Надзорни одбор дужан је:

1. Да пропише пословник о пословашњу задругном;
2. да на позив управног одбора у заједници са њим пропише пословник обезбеђења пицла од помора, према члану 21 тач. 12 оних правила;
3. да мотри да се сав посао у задрузи врши по одредбама закона, оних правила, пословника и одлука скupштинских;
4. да решава о позајмицама које се тичу чланова управног одбора, или за које јаше поједини чланови управног одбора (члан 34, одјелак I Закона и члан 24 оних правила); да особито мотри да се те позајмице тачно враћају, и да подиже тужбу против оних члanova управног одбора који свој дуг пренебрегну;
5. да пази да се управни одбор састаје на седницаче најмање један пут месечно и да по један члан управног одбора буде у задужном членалику, стваришту и свуда увек и за све време, кад су они отворени и у раду;
6. да сваког месеца, а и кад год нађе за по-

требно, прегледа задругине књиге, писмена, обавезнице, новац, трг (робу) и производе, прерадивине, задружне справе и свеколику задужну имовину, и да се том приликом узерава о њеној исправности;

7. да на kraју сваке године прегледа годишњи рачун и ако нађе да је исправан подпише га, т.ј. ако нађе да одговара оном стању имовине и дуга које је управни одбор пописом својим на kraју године нашао у задрузи;

8. да редовној годишњој скupштини подноси писмен извештај о своме пословнику, као и предлог, да ли да се даде, или да се не да разрешница управном одбору;

9. да на време сазове виредну скupштину кад нађе да је то потребно, или кад је потребно да се попуни упражњено место у управном одбору;

10. да присуствује прегледу надзорника Главног савеза спр. земљ. здруга, да потписује протокол о прегледу и да га са својим изаштајем о исходу прегледа саопштава скupштини задругара.

Члан 33.

Надзорни одбор је властан да поједине чланове управног одбора, а и чео одбор, удаљи од лужности кад опази да послују противно одредбама закона, правила и пословника, или скupштинских одлука ако су ове по закону и правилima пуноважне постале.

Само је у том случају дужан надзорни одбор, да још истога дана кад је донео одлуку да се неки члан управног одбора или чео одбор удаљи

ОД ДУЖНОСТИ, САЗОВЕ ВАНРЕДНУ СКУПШТИНУ, И ДА ЈОЈ ИЗНЕСЕ СВЕ НЕПРАВИЛНОСТИ КОЈЕ ЈЕ НАШАО У РАДУ УКЛОЊЕНИХ ЧЛМОНОВА (ЧЛ. 48 ОВИХ ПРАВИЛА);
ЗА ВРЕМЕ ДОК СЕ СКУПШТИНА НЕ САСТАНЕ, ДУЖНОСТ УКЛОЊЕНИХ ЧЛМОНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА ПРИВРЕДНО НЕ ВРШИТИ ЛИЦА, КОЈА НАДЗОРНИ ОДБОР ИЗ СВОЈЕ СРЕДИНЕ БУДЕ ОДРЕДИО.

Члан 34.

Ако задруга нађе да треба да поведе парницу против члмона управнога одбора, и о томе скупштина донесе одлуку, онда ће парницу водити надзорни одбор.

Члан 35.

Нађе ли задруга да треба да поведе парницу противу члмона надзорнога одбора, и о томе скупштина донесе одлуку, онда ће парницу водити најрочити пуномоћници које скупштина изабере.

Члан 36.

Чланови надзорног одбора састају се на редовне седнице најмање један пут месечно, и то увек у напред одређени дан и час, без инијег позыва. Осим тога се састају по потреби на позив претседника, или ако је претседник спречен на позив заменика му. Претседник је дужан сазнати седницу надзорног одбора и онда, кад то писмено затражи од њега један члан истога одбora.

Кад је претседник спречен, надзорни одбор одређује из своје средине заменика.

Закључуци седница надзорног одбора пуноважни су, кад су на седници присутни три одборска члана, рачунајући ту и онога који председава.

Одлуке се доносе споразumno. Кад не може да се постигне споразум онда се гласа. Решава прста већина, а на случај једнаке поделе гласова решава глас онога који претседава.

Члан 37.

О већају и решавању на седници надзорног одбора води се записник.
Записник води пословоћа.

У записник се бележе и одвојена мишљења поједињих члмнова надзорног одбora.
Записник потписују сви члмнови који су били на седници.

Члан 38.

Чланови надзорног одбора одговорни су за-
дружи лично и целим својим солидарно за-
штету, која би настала услед тога што се нису др-
жали одредба закона и ових правила.

СКУПШТИНА.

Члан 39.

Право задругара да расправљају питања која се тичу задруге и задругних послова; да воде надзор на свеколиким послованијем у задрузи и да доносе одлуке о пословима који ће се тек преду-
зети, исказује се одлукама оних задругара који су на скупштину дошли.

Скупштину састављају сви задругари.

Сваки задругар има на скупштини само један глас; он мора тај глас употребити лично и не може га пренети на другог.

Али, кад се решава о разрешници коју треба дати неком задругару, или кад се решава да се неки задругар оптужи суду, онда задругар кога се то тиче, не може суделовати у доношењу те одлуке нити сме гласати. То важи и за одлуке које се односе и на закључење каквог правног послана с неким задругаром.

Члан 39.

Скупштине су редовне и ванредне, а држе се у месту у којем је седиште задруге.
Редовну скупштину сазива управни одбор по свршетку сваке године, а најдаље за три месеца — до 31 марта идуће године.

Ако управни одбор не би сазвао редовну скупштину у одређеном року, онда је то дужан, за 10 дана по истеку тога рока, да учини надзорни одбор; ако и овај не би то учинио, онда једна десетина задругара може тражити од надлежног суда одобрење да скупштину сазове.

Ванредну скупштину сазива управни одбор, кад нађе да је то потребно. Но он је мора сазвати и онда кад то загражи од њега бар једна десетина задругара. У овом случају ова десетина задругара дужна је да поднесе управном одбору писмени захтев, у коме мора навести узроке због којих тражи да се сазове ванредна скупштина, и предмете који ће се расправљати на тој скупштини. Ако управни одбор овакав захтев не испуни, онда подносиоци захтева (једна десетина задругара) могу тражити од надлежног суда одобрење да скупштину сазову.

И надзорни одбор може сазвати ванредну скупштину, кад нађе да је то потребно.

Члан 40.

Скупштина се сазива писменим позивом, који се мора прилепити на стан задругни најмање на 10 дана пре њенога састанка.

У позиву се морају назначити сви предмети који ће се на скупштини расправљати, а осим тога и где ће бити изложен на увиђај годишњи рачун. Ако се скупштина сазива по одобреној или овлашћеној надлежног суда, онда се и то мора назначити изричito у позиву.

Позив потписују: претседник задруге и један члан управног одбора кад скупштину сазива управни, иначе претседник и пословона надзорниг одбора кад скупштину сазива надзорни одбор. Кад скупштину сазива једна десетина задругара, онда позив на скупштину мора потписати ова десеторица задругара (т.ј. кад је по овлашћењу надлежног суда).

Осим тога морају се задругари позвати и на други уобичајени начин: добошем, позивом преко служитеља или како год другаче, само да би сви били обавештени и позвани за одређени дан скупштине.

Члан 41.

Скупштини претседава претседник управног одбора или његов заменик. Ако су обоје спречени, скупштина бира из своје средине претседника. Скупштина бира претседника и онда ако је она

сазвана на захтев једне десетине задругар, или ако се састала на позив надзорнога одбора.

Члан 42.

Скупштина решава само о оим предметима који су у позиву означенчи. Одлуке скупштинске о питаньима и предлоzима који нису објављени у дневном реду, не вреде, осим одлуке о руковању скупштином и сазиву друге скупштине.

Члан 43.

Скупштина пуноважно решава кад је на окупу половина свих задругара. Ако не дође толики број задругара, онда се скупштина одлага и сазива у року од 10 дана друга, која ће пуноважно решавати без обзира на број присутних задругара.

Решава приста венина.

Од овога се изузимају случајеви, кад се решава:

1. о изменама и допунама у овим правилима;
2. о укупној суми коју не смеју прени зајмови што их задруга гради;
3. о сменивачу чланова управнога и надзорнога одбора;
4. о престанку задруге, јер је за доношење таких одлука потребно да гласају за њих три четвртине од броја свих задругара.

Гласа се јавно, и то: устајањем или подизањем руке, седењем или прозивашем.

Члан 44.

Пре него што скупштина отвоине свој рад, управни одбор је дужан саставити списак свих за-

другара који су на скупштину дошли. Списак овај утврђују својим потписима: претседник управног одбора, један члан истога одбора и књиговоћа, а оверавају га потписници скупштинског записника. Списак се овај сматра као прилог скупштинском записнику; стога се мора, као и он, чувати у задругиној архиви и давати на увиђај сваком задругару, који то тражи, најдлежној државној власти и надзорику главнога савеза срп. земље задруга.

Члан 45.

О веначу и решавању на скупштини води се записник. Записник води књиговоћа. Записник потписују претседник скупштине, сви чланови управног и надзорног одбора и књиговоћа, а оверавају три задругара које скупштина тога ради изабере. Ово се потписивање врши на самој скупштини, пошто се записник најпре прочита.

Члан 46.

Редовна скупштина решава о овим предметима:

1. о изменама и допунама у овим правилима;
2. бира чланове управнога и надзорнога одбора;
3. пошто саслуша извештаје управнога и надзорнога одбора о пословању задругину у прошлоданини, и о ставу њеном на крају исте године, разрешава их одговорности за рад и рачуне у прошлоданини, ако је тај рад и ако су ти рачуни исправни;

4. на случај каквог губитка који се не може попунити из резервног фонда, колико ће сваки задругар да попуни;
5. о највећој суми позајмице која се може дати (у смислу чл. 3, тач. 3 ових правила);
6. о задужену задруге, као и о суми до које се задруга сме задужити;
7. о куповини земљишта за задруžne потребе, као и о подизању или куповини потребних зграда; о набавци справа и прибора за заједничку употребу;
8. о одређивању казни оним задругарима, који не добу на скупштину а не могу да оправдају свој изостанак;

9. о предлозима и жалбама појединих задругара. Сваки је задругар дужан да саопшти писмено управном одбору бар на пет дана пре скапка скупштине како предлог тако и жалбу, коју намерава да изнесе пред скупштину;

10. о ступању задруге у сречки, окружни, земаљски савез пчеларских задруга или Главни савез српских земаљара, задруга који су раније образовали пчеларске задруге тога среза, округа или пчеле земље — државе, или у друштву са њима — овим задругама да образује такав савез;

11. бира пуномоћнике кад се реши да задруга поведе парницу противу члanova надзорног одбора;

12. бира пуномоћника који ће је представљати на годишњој скупштини савеза коме или којима она буде припадала као чланица, и одређује му путне трошкове из задружних сртгстава;

13. бира три задругара, који ће са управним и надзорним одбором и књиговођом потписати записник скупштински и списак задругара који су на скупштину дошли;

14. о престанку задруге;

15. бира ликвидаторе кад се реши да задруга престане.

У опште скупштина ова решава о свим предметима који се ставе на дневни ред, а у намери да се оствари задатак задруге.

Члан 47.

Вашредна скупштина решава само о оним предметима, ради којих се сазива.

Члан 48.

Скупштина има право да поједине чланове управног и надзорног одбора, а и пчеле одборе, смени у свако доба кад не прише своје дужности као што то закон и ова правила наређују. На место њихово бирају се одмак други чланови.

Избор нових члanova вожжи за оно време, који је имао важити избор претходних члanova на чије место долазе.

Члан 49.

Противу одлуке скупштинске која би се кошила са законом или овим правилима, може се поднети жалба надлежном окружном суду, и захтевати да се поништи.

Жалбе се подносе у року од једног месеца дана.

Осим управнога одбора, жалбу може поднети

сваки онај задругар који је на скупштини био и који је противу дотичне одлуке уложио пртест и тражио да овај уће у записник.

Подношење жалбе и дан рочиштат мора управни одбор објавити у задружном пчеларском листу, или коме другом ако овога не би било.

Противу решења судског може се у законом року изјавити жалба Касационом суду.

Кад се скупштинска одлука поништи судским решењем, онда то вреди и за остале задругаре који се нису жалили и парничну водили.

Члан 50.

Ако жалба против скупштинске одлуке буде неоснована и у злoj намери поднесена, па би се тиме задружи штета нанела, то за ову штету одговорају солидарно сви тужиоци — односно жалбеници.

СЛУЖБЕНО ОСОБЉЕ.

Члан 51.

Службено особље: књиговођу, благајника, мајстора за магацинеру, руковођаца пчелаником, прераду меда и воска, као и послугу, поставља, одређује им плату и отпушта их управни одбор. Управни одбор прописује и погодбе за сваког службеника, а исто тако и његове дужности.

ЗАДРУГИНО ПОСЛОВАЊЕ.

Члан 52.

Задругин задатак означен је у главном у члану 3 ових правила.

На који ће се начин то пословање вршити одредиће се тачније пословником.

Међутим важе као главне основе пословања задругионог оваја правила:

а. упућства и знања која се типу пчеларња, задруга ће давати и ширити међу својим задругарима на све могуће начине који јој стоје на распореду, а показују се као најбољи да се што већи успех постигне;

б. Семење, саднице, справе и остали пчеларски прибор и потребе, задруга ће набављати од Земаљског савеза пчеларских задруга, Главне набављаонице земље. задруге у Београду;

в. Све што задруга набави својим задругарима, уступите им по ценама стајања (коштана), са додатком својих трошкова и каматом на уложен капитал — новац;

г. позајмице у пчелама, кошничама, семену, садницама, прибору и разним потребним предметима пчеларским, или новац за установљење — уређење рационалног пчеларника, храни пчelinjоj, задруга ће одобравати у границима суме, коју одреди скупштина, на солидарне обавезнице које осим главног дужника морају имати још најмање два сигурна потписника — солидарна јемца. Рок ових обавезница не може бити дужи него што је пословником предвиђено, а цела се сума мора наплатити у готову, или задржавањем триликом исплате меда и других производа унетих на задружну продају, најдаље у року за једну годину дана, изузев случаја кад пчеле угину. У овом слу-

чају може се рок продужити још највише за годину дана;

д. задруга ће примати од својих задругара мед и восак само од потпуно здравих пчела, по пчени која ће се одређивати према каквоти, у вези са пресечном продајном ценом пчелиних производа, што ће такође пословником подробније и тачније бити уређено;

б. задруга ће вршисти и почесну исплату, ломбард, одмах или по потреби, по не може никада дати више од 3/4 вредности донесеног производа пчелињег, или другог, према одређеној ценi, пошто предходно задржки и срамните делове за уплату удела и обезбеђење пчела, као и делове за отплату дуга;

с. прераду пчелиних производа и негу истих, као и свијују својих производа, задруга ће се увек старати да усавrши у твој мери да њени производи стекну глас добрих по каквоти чистоти и изгледу; ж. задруга ће продавати своје производе и производе својих задругара преко Земаљског савеза пчеларских задруга у Београду, или на начин који са њиме у споразуму за најбољи буде нашла;

з. задруга ће обезбеђивати само задругарске пчеле, и то само које су потпуно здрave.

СРЕДСТВА ЗА ПОСЛОВАЊЕ ЗАДРУГИНО.

Члан 53.

Средства за пословање задругију састоје се:

1. из удела задругарских;
2. из зајмова;
3. из резервног и других фондова, које за-

друга буде образovala у смеру постигнућа свога задатка.

УДЕЛИ ЗАДРУГАРСКИ.

Члан 54. Динара.

Један удео износи 10, Динара. Задругар који то хоче, може да уплати одједарел иeo удео.

Меутим сваки је задругар дужан да уплати приступаку свом у задругу најмање десетину на име сваког удела, који је уписано. Како ће се и кад остале уплате полагати одредине пословник.

Сваки удео гласи на име и не може се преносити са једног задругара на другога.

Удео, а док се потпуно не уплати, онда уплате, не могу се задругару исплатити икти за залогу узимати све док он (задругар) из задруге не иступи. А кад из задруге иступи уплате не му се вратити на крају друге године, рачунајући од дана кад је престао бити задругар.

Но ако имовина задружца, заједно са резервним фондом и уплатама свих задругара, не до стигне суму потребну ради повратка дугова задругиних, то је задругар, који је престао бити, обавезан положити задрузи део недостатка што на њу пада према годишњем рачуну кад је престао бити задругар.

Ако задруга у току исте године по исту нају задругара престане, онда не вреди негово истунање.

ЗАЈМОВИ.

Члан 55.

Зајмове задруга грали само онда кад јој сопствена средства не достижу. Но о томе има предходно да реши скупштина, која у исто време утвђује и укупну суму коју не смеју пренети ови зајмови.

ФОНДОВИ.

I. Резервни фонд.

Члан 56.

Од чисте уштеде на заједничкој продаји уноси се сваке године 10% у резервни фонд.

Резервни фонд служи на то да се из њега покривају губитци, које задруга претрпи у послу правилно предузетом и правилно извршеном, а са штетом окончаном. С тога бар половина резервног фонда мора бити увек одвојена од осталог новца задругиног и уложена један део у непокретности, а други у уделе Земаљског савеза пчеларских задруга или Главнога савеза спр. земљ. задруга у Београду.

Задругари немају лихниога права на овај фонд, нити могу захтевати да се он подели ако би задруга престала. Но приходи резервног фонда могу се по решењу скупштине задругара употребити на доброворне и просветне циљеве.

У случају престанка задруга, резервни фонд предаће на чување Главном савезу српских земљорадничких задруга у Београду, који ће га чувати све док се не оснује нова задруга, у истом смешту и на истим основама као што је ова.

А кад се оснује нова задруга, Главни савез пренесе на њу право располагања резервним фондом ове задруге.

Члан 57.

II. Фонд за задужно образовање и ичеларску пропаганду.

Од чисте уштеде на заједничкој продаји уноси се сваке године 10% у овај фонд.

Овај фонд служи, заједно са својим приходом, на опште просветне цели код задругара, а нарочито на усавршавање у пчеларском знању теорије и практике, одржавању курсева и течајева, изложаба пчеларских производа, опита и испитивања на пчеланику, стварању читаонице и књижнице за просвенивање и поучавање задругара и пчелара, ради чега ће се водити **нароочита књига**.

О рукувашу овим фондом и постигнутим резултатима, лице које тиме руководи, у заједници са управним одбором, поднеће скупштини најспремније лице.

Члан 58.

На случај да резервни фонд не буде доволан да покрије губитке, које задруга претрпи у току правилно предузетом и извршеном а са штетом окончаним, недостатак ће се подмирити из уплате задругарских, а ако и ове не доистику онда ће се позвати задругари да недостатак попуни новим подједнаким уплатама, које су дужни још поло- жити на име својих удела.

Годишни рачун.

Члан 59.

Пословавање задруги почиње 1-ог јануара а завршава се 31. декембра сваке године.

Члан 60.

На крају сваке године мора се саставити годишни рачун.

Годишни рачун се саставља на основи пописа (инвентара) имовине и дуга задруга, који се мора извршити 31. децембра сваке године, а делом се на три дела.

Први део годишног рачуна обухвата имовину и дуг, други приход и расход, а трени бројно станове задругара и њихових удела.

У имовину улази:

1. Готов новац;
2. Хартије од вредности;
3. Трг (роба) на сговоришту (који се уступају задругарима), справе, алати, вештачко сађе, сечење и т. д.;
4. Производи пчеларски непрерадени и прерадени (мед, восак и прерадивине од њих);
5. Позајмице задругарске;
6. Покретности: справе, прибор, намештај и др. што задрузи служи у раду, по одбитку 10% на употребу;
7. Непокретности: дом, магацин, радионице, пчелник, зграде и земљиште по одбитку 5% на употребу.

У дуг улази:

1. Уплате задругарске;
2. Зајмови задругини;
3. Ненаплаћена вредност производа задругара (ако се такви затекну на крају године);
5. Фондови: резерви фонд и фонд задужног просвенивања, образовања и пропаганде пчеларства.

Сви делови имовине и сви делови дуга, о којима није предвиђено колико ће се одбијати на употребу, морају се узети у годишњи рачун у ониј суми колико вреде оног дана кад се годишњи рачун саставља.

У приход улазе:

1. Интерес на позајмице;
 2. Приход — уштеда на продатој роби — труг;
 3. Приходи од продаје производа и прерађевина; т.ј. рада око тога;
 4. Разни други приходи.
- У расходе улазе:
1. Интерес на зајмове задругине;
 2. Отпис од вредности покретности;
 3. Отпис од вредности непокретности;
 4. Плате, стапарина, осветљење, канцеларијски материјал, огрев и т. д.;
 5. Разни други расходи.
- Кад се од укупне суме прихода одбије сваки расход, онда оно што претче претставља неисплатену вредност производа и уштеду која се распоређује овако:

НАДЗОР.

Члан 64.

Министар народне привреде има право надзора над овом задругом, према одредбама Закона о земљорад. и занат. задругама, члан 106 и 107.

То исто право има и Главни савез срп. земљ. задруга у Београду.

ОБЈАВЉИВАЊЕ ОДЛУКА ЗАДРУГИНИХ.

Члан 65.

Све одлуке и извештаје ове задруге објављиваће се у стану задругином, а и у пчеларском листу организације Савеза пчеларских задруга, или „Земљорадничкој Задрузи“, органу Глав. савеза српских земљ. задруга.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ОВИМ ПРАВИЛИМА.

Члан 66.

О изменама и допунама у овим правилима решава скупштина.

Одлука скупштинска пуноважна је ако за њу гласају три четвртине свих задругара.

Тако донесена одлука о изменама и допунама у правилима важи од дана кад је надлежни првостепени суд уведе у задружни регистар (члан 12 Закона).

ОПШИТЕ ОДРЕДБЕ.

Члан 67.

1) Задруга ограничава свој рад искључиво на своје чланове задругаре;

- 2) Један део своје уштеде — вишак уноси у резервни фонд, који се не може уопште делити међу задругаре, но је безличан;
- 3) Део вишака — уштеде дели својим члановима у односу послова са задругом;
- 4) Не даје танијеме и награде члановима управног и надзорног одбора;
- 5) На уделе задругарске не плаћа више од 6% интреса;

- 6) Са свима задругарима поступа задруга једнако — дајући право на интерес подједнако, како ономе који има више удела, тако и ономе који ма један удео — те ужива све повластице по постојећим законима.
- Задруга ова ужива све повластице по Закону о земљорадничким и занатским задругама.

Члан 68.

Да своме задатку што боље одговори, да очува и учврсти добре односе међу задругарима што је преко потребио за сваки напредак, задруга не се страгаји да стишича спорове који се појаве међу задругарима.

У том смислу задруга има свој суд т.зв. Суд добрих људи, који се образује овако:

Свака парнична страна бира по једног задругара као чланове суда, а њих двојица бирају из средине задругара трећег члана.

Ако се ови не би сложили у избору тренутног члана, онда онога бира претседник задруге. А ако је спор између претседника задруге и кога за-

другара, онда трећега бира претседник надзорног одбора.

Овако састављен суд бира између себе претседника и решава по савести и здравом разуму. Решење оваког суда важи за обе парничне стране и не може се ни један од њих никоме више жалити.

Члан 69.

Правила ова отиштампају се у више примерака и дати сваком задругару по један примерак. На сваком примерку мора се написати име и презиме дотичног задругара (кome се даје), мора се ставити датум кад је исти задругар примљен у задругу, а испод тога се мора потписати претседник задруге.

Члан 70.

Прва година почиње од дана, кад се ова правила уведу у задружни регистар, а завршује се 31. декембра исте године.

Службени лист

Судске писма

17. *Листья сидячие*
18. *Листья сидячие*
19. *Листья сидячие*
20. *Листья сидячие*

13

	СА	Удела
34.	"	"
35.	"	"
36.	"	"
37.	"	"
38.	"	"
39.	"	"
40.	"	"
41.	"	"
42.	"	"
43.	"	"
44.	"	"
45.	"	"
46.	"	"
47.	"	"
48.	"	"
49.	"	"
50.	"	"

Додела награда на 15. Међународном сајму етно хране и пива

РОБНА ГРУПА „МЕД И ПРОИЗВОДИ ОД МЕДА“

Диплома "ЕТНО ХРАНА И ПИЋЕ"

Диплома за најбољи производ у категорији етничких производа

Специјално признање

Гордана Јанковић - Гајко - Етнички мед

Специјално признање

Марина Симоновић - Јелена - Етнички мед и медовина

Диплома "ЕТНО ХРАНА И ПИЋЕ"

Гордана Јанковић - Гајко - Етнички мед

Специјално признање

Драган Јовановић - Јоан - Етнички мед

Специјално признање

Драган Јовановић - Јоан - Етнички мед

Специјално признање

М. Ђорђевић - Јасмин - Етнички мед

Специјално признање

Драган Јовановић - Јоан - Етнички мед

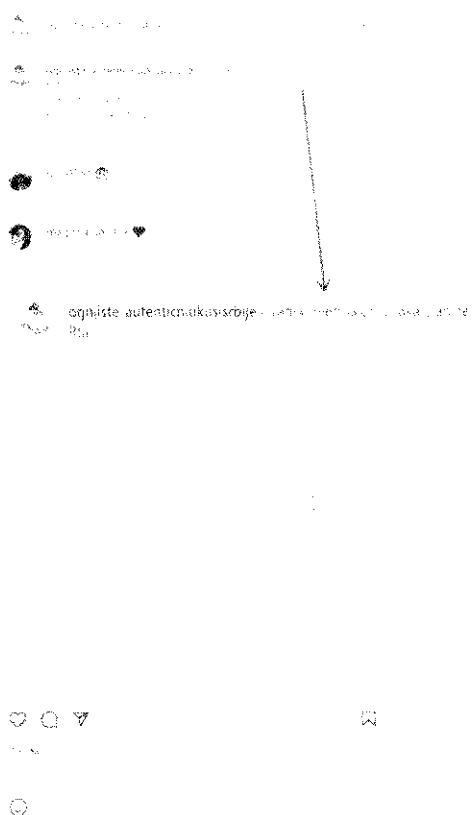
Специјално признање

Драган Јовановић - Јоан - Етнички мед

Диплома "ЕТНО ХРАНА И ПИЋЕ"

Драган Јовановић - Јоан - Етнички мед и медовина

Med Radivojević slatki i lekoviti biser sa Rtnja

Cist med, mešavine za jačanje imuniteta ili propolis kapi - samo su deo asortimana poljoprivrednog gazzinstva Radivojević iz sela Mužinac, kod Sokobanje. Specifičnu aromu našem medu daje teren na kome nastaje - a to je jedinstvena flora planine Rtanj.

Od Radivojevića za vas:

- lijadski med

Sindikatu

Obaveštavamo Vas da smo u poziciji da vam ponudimo proizvod za koji smo sigurni da je najvišeg mogućeg kvaliteta:

Rtanjski med

100 % prirodni med sa lokaliteta planine Rtanj prema Ozrenu i Sokobanji. Čuvena lekovita svojstva rtanjskih čajeva ugrađena su preko lekovitih biljaka i u rtanjski med, tako da se isti slobodno može nazvati med-lek. Na ovom lokalitetu se nalazi preko 900 vrsta lekovith medonosnih cvetnica. Med sa svakog lokaliteta ima svoju karakteristiku. Karakteristike rtanjskog meda su: izrazita aromaticnost i oština ukusa, što se odmah oseti kada se tegla otvoriti, pomiriše i proba. Do sada isporukom najkvalitetnijeg meda izgradili smo ugled koji nikad nećemo dovoditi u pitanje jer želimo da trajemo, između ostalog i sto od ovog posla žive naše porodice. Ko zeli da izvrši proveru ovog meda može to učiniti preko referentne laboratorije. Vama se pruža prilika da ovako kvalitetan med nabavite po jedinstvenoj ceni od samo..... din/kg za **Rtanjski med**

Pakovanje je u teglama od jednog kilograma.

750 din

Snabdevamo prodavnice,
sindikate, razna udruženja.

Ugovori o snabdevanju.

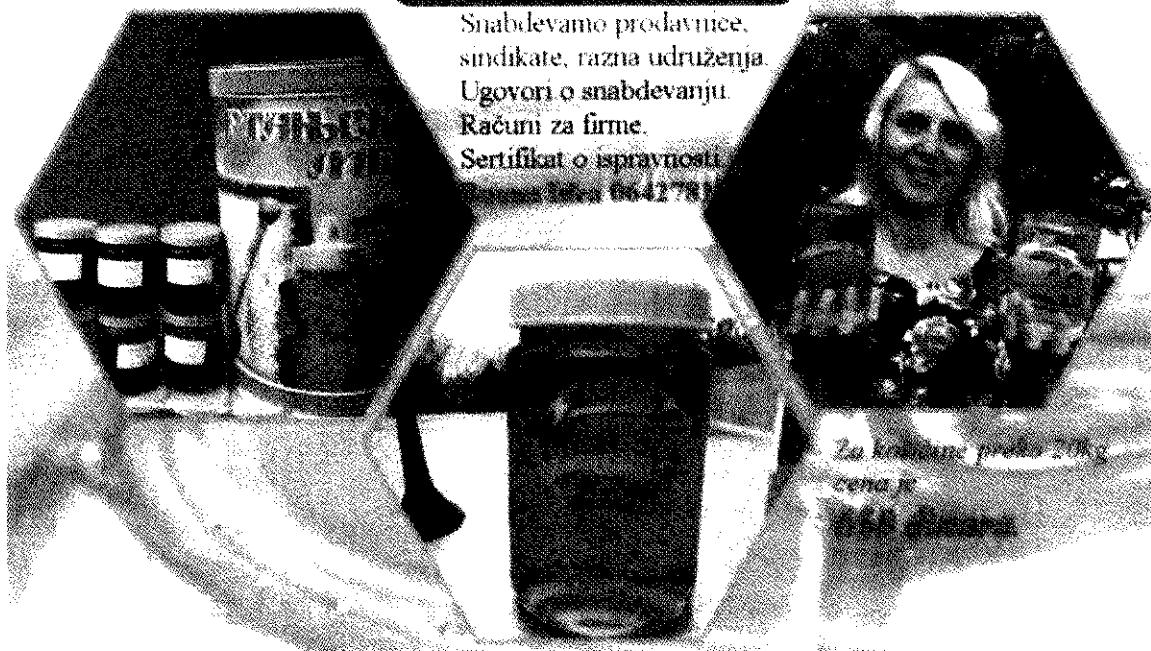
Računi za firme.

Sertifikat o ispravnosti.

Telefon: 0342-781

E-mail: rtanjmed@rtanjmed.com

Web: www.rtanjmed.com

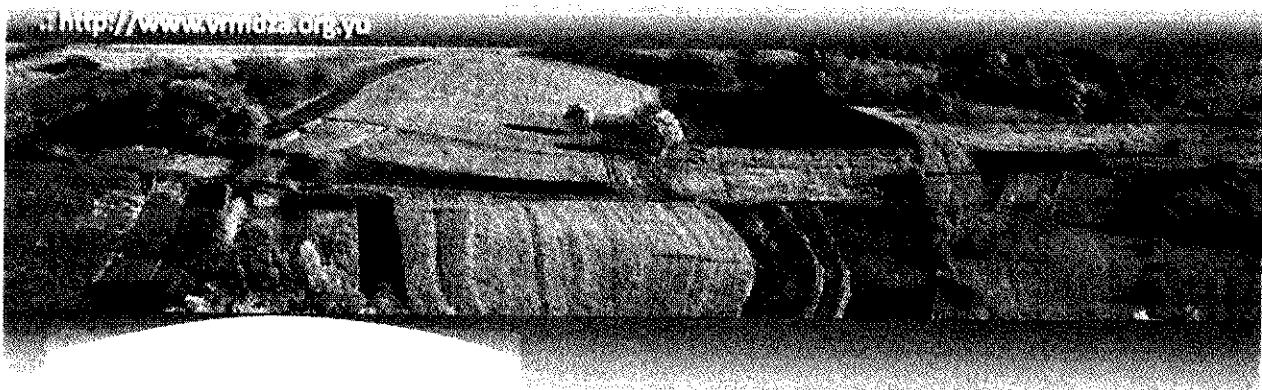

Vrmdža

Školski projekt o selima i selima u Srbiji - Vrmdža

POLOŽAJ NAZIV UZ STARIN CRKVA ZNAČAJ VRMAŠKO SEOSKI RAZVOJ RAZVOJ

Darovi prirode

Stanovništvo Vrmdže pretežno se bavi stočarstvom (govedarstvom, ovčarstvom, kozarstvom) i proizvodnjom zdrave hrane. Mnogi darovi prirode i seljačkoga rada prodaju se na pijaci u Sokobanji. Nekolicina meštana bavi se i pčelarstvom.

Među svim kvalitetnim proizvodima treba istaći vrmašku šljivovicu, vrmaški sir i rtanjski med.

Darovi Timoka i Rtnja

故其子曰：「吾父之子，其名何也？」

卷之三

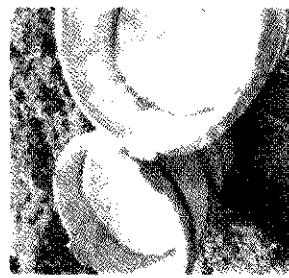
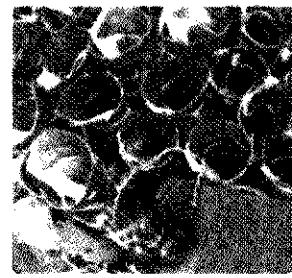
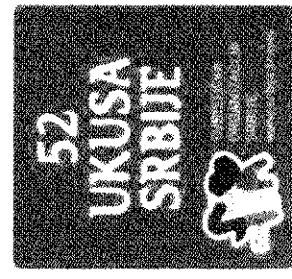

卷之三

U Boljevu se može probati Rranški med.

卷之三

PRILOG 4

EVIDENCIJA O PČELARU I PČELINJAKU

GODINA PROIZVODNJE:

Ime i prezime	
Adresa prebivalista:	
Jedinstveni matični broj	ID pčelinjaka:
Mob tel.	E-mail:
Opština	Naziv udruženja pčelara

☐ Seleći	
☐ Stacionarni	
☐ Broj društava koja se prijavljaju za Rtanjski med	
Ukupan broj pčelinjih društava	
Broj i tip košnica koje se koriste za Rtanjski med	
Lokacija pčelinjaka	
Napomena	

EVIDENCIJA O PRIMJENJENIM APITEHNIČKIM MERAMA

GODINA PROIZVODNJE:

Pčelar

EVIDENCIJA PROIZVODNJE

GODINA PROIZVODNJE:

Pčelar

EVIDENCIJA PAKOVANJA

GODINA PROIZVODNJE: